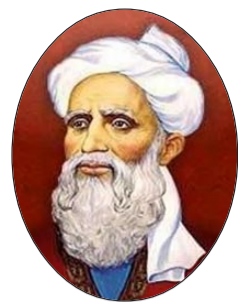

АНВОРИ ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Наширияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj **№6 (307) 1-уми сентябри соли 2020, сешанбе (оғози нашр: соли 1994)**

СУХАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ДАР РӯЗИ ДОНИШ

17.08.2020, шаҳри Душанбе

Ҳамватанони азиз!
Хонандагону донишҷӯён ва устодону омӯзгорони муҳтарам!
Ҳар сол дар саросари Тоҷикистон Рӯзи дониш ҳамчун санаи гиромидошти илму маърифат қашн гирифта мешавад, ки ин гувоҳи равшани таваҷҷуҳи доимӣ ва эҳтироми хоссаи Ҳукумати мамлакат ба аҳли илму маориф мебошад.
Оғози соли нави таҳсил ва Рӯзи донишро ба хонандагону донишҷӯён, падару модарон, аҳли илму маориф, кулли мардуми шарифи кишвар, инчунин, ба кӯдакони хушбахти даврони истиқлол, ки имрӯз нахустин бор ба остонаи мактаб қадам мегузоранд ва ба шумо, ҳозирини гиромӣ, табрик мегӯям.
Соли таҳсили имсола бо сабаби

пандемияи коронавирус пештар оғоз гардид.
Бинобар хуруҷи бемории мазкур бо мақсади ҳимояи саломатии хонандагону донишҷӯён, омӯзгорон ва кормандони соҳаи илму маориф бо қарори Ситоди ҷумҳуриявӣ соли таҳсил барвақт қатъ гардид ва муҳлати таътил низ дароз карда шуд.
Дар натиҷаи саъю талоши Ҳукумати мамлакат ва заҳмати фидокоронаи кормандони соҳаи тандурустӣ шиддати беморӣ хеле паст шуд ва имрӯз дари ҳамаи муассисаҳои таълимӣ барои таълимгирандагон боз гардид.
Дар натиҷаи роҳандозӣ намудани чунин тадбир, яъне таътили тӯлонӣ мо тавонистем, ки саломатии наврасону ҷавонон ва устодони онҳоро аз ин беморӣ эмин дорем.
Соли нави таҳсил тибқи анъана бо

дарси сулҳ оғоз мегардад.
Воқеан, сулҳ неъматӣ бебаҳо буда, хусусан, барои сокинони Тоҷикистон арзиши бузург дорад. Зеро мардуми мо сулҳу оромӣ ва суботи сиёсиро бо баҳои ниҳоят гарон ва бо таҳаммул кардани машаққату маҳрумиятҳои ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ ба даст оварданд.
Насли наврас ва ҷавонони имрӯза бояд аз сабақи гузашта омӯзанд ва барои таҳкими сулҳу субот дар кишвар талаш намуда, дар ҳифзу устувории давлатдорӣ миллии саҳми бевоситаи хешро гузоранд.

Яъне рисолати аслии устодону омӯзгорон ва падару модарон дар ин самт аз он иборат аст, ки ба насли наврас ва ҷавонони имрӯза таърихи фоҷибор ва таҷрибаи талхи миллатро омӯзонанд ва онҳоро барои ҳифзу пойдорӣ сулҳу субот, ваҳдати миллии ва боз ҳам мустақам намудани давлати озоду соҳибистиқлоламон омода созанд.
Зеро сулҳу оромӣ шартӣ муҳимтарини устуворӣ ва пойдорӣ давлат, осоиши ҷомеа ва амалӣ шудани нияту орзуҳои ҳар як фард мебошад.

Аз ин рӯ, мо бояд ба қадри сулҳу оромӣ расем ва аҳаммияти онро дар миёни аҳли ҷомеа, алаҳхусус, ба наврасону ҷавонон боз ҳам бештар тарғиб намоем.
Зеро дар дунёи пурҳаводису норомии имрӯза бар асари ҷангу низоҳто, гуруснагиву фақр ва паҳнша-

Идомааш дар саҳ. 2-3-4

ФАРМОНИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ТАБРИКОТИ РЕКТОРИ ДОНИШГОҲ БА МУНОСИБАТИ РӯЗИ ДОНИШ

ТАШРИФИ САФИРИ ҶУМҲУРИИ ҲИНДУСТОН ДАР ТОҶИКИСТОН БА ДОНИШГОҲ

НАВИШТАҲОИ ТАБОБАТӢ БО ҲАМКОРАМ БЕҚАРОР

с. 10

ЧАРО БОЯД КИТОБ ХОНД?

с. 6

ҲАРФИ ДОНИШЧӢ

с. 12

РАВОНИ ДУРАХШОНИ ҶӢРАБЕК НАЗРӢ ШОД БОД!

с. 11

СУХАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ДАР РӯЗИ ДОНИШ

ви ҳар гуна бемориҳо садҳо ҳазор кӯдакон имкони ба мактаб рафтани савод омӯхтан надоранд ва ҳазорон нафари дигар ба ҳалокат мерасанд.

Мувофиқи маълумоти Созмони Милали Муттаҳид дар ҷаҳон то оғози паҳншавии бемории сироятии КОВИД-19 беш аз 250 миллион нафар кӯдакон аз имконияти рафтан ба мактаб маҳрум буданд.

Дарси сулҳ ба маънои дигар дарси ватандӯстӣ ва шинохти сабақҳои таърих ба хотири фардои ободи Тоҷикистони азиз мебошад.

Мардуми тоҷик аз давраҳои бостон то ба имрӯз баробари тақими дӯстиву рафоқат ва сулҳу субот ба қадри илму дониш ва мактабу маориф низ мерасанд ва ба ин манбаи ташаккулдиҳандаи арзишҳои маънавии ҳаёти инсон арҷ мегузоранд.

Тоҷикон ҳамчун миллати соҳибтамаддун дар ҳар давраи замони омӯхтани илму донишро яке аз шартҳои асосии рушди маънавияти инсон медонистанд.

Ин аъна то ба имрӯз идома ёфта, дар замони соҳибистиқлолӣ мазмун ва арзиши нав касб кардааст.

Дар шароити кунунӣ илму дониш нишондиҳандаи асосии дараҷаи инкишофи ҳар як давлату миллат буда, бо раванди рушди нерӯи инсонӣ робитаи мустақим дорад.

Аз ҳамин хотир, мо солҳои 2020 - 2040-ро солҳои омӯзиш ва рушди илмҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ эълон карда, тамоми сохторҳои илму маориф ва умуман, муассисаҳои иҷтимоиро вазираддор намудем, ки бо мақсади бунёди ояндаи дурахшон ба таълими илмҳои табиӣ риёзӣ зиёдтар таваҷҷуҳ зоҳир намоянд ва мафкураи техникаи насли наврасро қавӣ гардонанд.

Шарти асосии амалӣ кардани ин ҳадаф бехтар намудани сатҳи сифати таҳсилот, ҷорӣ кардани усулҳои нави таълим ва самаранок истифода намудани соатҳои дарсӣ дар муассисаҳои таълимиӣ мебошад.

Дар ин хусус фармони Президенти мамлакат ба имзо расид ва Вазорати маориф ва илм якҷо бо Академияи миллии илмҳо вазираддор шуданд, ки пешниҳодҳои мутахассисони соҳаҳои дахлдорро ҷамъбаст карда, ба Ҳукумати кишвар манзур намоянд.

Моҳи июли соли ҷорӣ қарори Ҳукумати Тоҷикистон "Дар бораи нақшаи чорабиниҳо барои солҳои 2020-2025 оид ба амалигардонии "Бистсолаи

омӯзиш ва рушди илмҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ эълон намудани солҳои 2020 - 2040" қабул гардид.

Дар ин санад дар марҳалаи аввал таҳия ва татбиқи "Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ барои солҳои 2021-2025", "Стратегияи омӯзиш ва рушди фанҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф барои давраи то соли 2030" ва "Барномаи таъмин намудани муассисаҳои таълимӣ бо кабинетҳои фанӣ ва озмоишгоҳҳои мучаҳҳази таълимӣ барои солҳои 2021-2025" ба нақша гирифта шудааст.

Ғайр аз ин, дар қарори мазкур масъалаҳои вобаста ба омӯзиш ва рушди фанҳои табиӣ зикр шудаанд, ки амалӣ гардидани онҳо ба сифати азхудкунии ин фанҳо мусоидат мекунад.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки стандартҳо ва нақшаи барномаҳои таълимӣ фанҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот ба таҷдиди назари ҷиддӣ ниёз доранд.

Яъне зарур аст, ки миқдори соатҳои таълимии фанҳои табиӣ риёзӣ дар давоми солҳои 2020-2040 зиёд карда шавад.

Бинобар ин, вазоратҳои маориф ва илм, молия, Академияи таҳсилот, ва дигар вазорату идораҳои дахлдор вазираддор карда мешаванд, ки ҷиҳати бознигарии ҷиддӣ нақшаҳои таълимӣ дар асоси меъёрҳои байналмилалӣ таълим барои зиёд намудани соатҳои таълимии фанҳои табиӣ риёзӣ аз ҳисоби истифодаи захираҳои молиявии иловагӣ бидуни кам кардани ҳаҷми фанҳои гуманитарӣ чораҷӯӣ намоянд.

Мо ба омӯзиши ҳамаи фанҳо, аз ҷумла фанҳои гуманитарӣ эътибори ҷиддӣ медиҳем, аммо таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки дар кишвар зарурати таваҷҷуҳи бештар ба илмҳои табиӣ пеш омадааст.

Ин зарурат бо ҳадафи ҷаҳоруми миллии мо - саноатуни босуръат ва таъмин намудани рушди минбаъдаи Тоҷикистон вобаста мебошад.

Зеро омӯзиши илмҳои табиӣ мафкураи техникаи насли наврасро тавсеа бахшида, онҳоро ба ҷустуҷӯҳои илмӣ ва ихтироъкориву кашфиёт ҷалб мекунад.

Тоҷикистон сарзамини пур аз ганҷу сарватҳои табиӣ зеризаминӣ мебошад. Вале ин боигарӣ то ҳанӯз кам омӯхта шуда, дар соҳаҳои вобаста ба иктишофу ҷустуҷӯи боигарӣ мавҷ-

уда ва истихроҷу коркарди онҳо ба кадрҳои баландхатмос ниёзи зиёд дорем.

Вале боиси нигаронист, ки то ба ҳол майлу завқи наврасону ҷавонон ба омӯхтани илмҳои амалӣ кам мебошад.

Чунин вазъ моро водор месозад, ки ба таълими фанҳои табиӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот диққати аввалиндараҷа диҳем.

Ҳозирини арҷманд!

Дар натиҷаи дастгириву ғамхориҳои давлату Ҳукумати мамлакат ва татбиқи лоиҳаву барномаҳои давлатӣ дар тамоми шаҳру ноҳияҳои кишвар то ба имрӯз садҳо муассисаи нави таълимӣ бунёд гардида, таъмир ва ба шароити муосир мутобик гардонидани муассисаҳои таълимии мавҷуда бома-ром идома дорад.

Мо дар замони истиқлоли давлатӣ шаклҳои нави муассисаҳои таълимиро ҷорӣ карда, дар шаҳру ноҳияҳои гуногуни Тоҷикистон 9 мактаби Президентӣ бо фарогирии қариб 8 ҳазор хонанда, 75 гимназия барои зиёда аз 53 ҳазор толибилм ва 71 литсей барои 36 ҳазор шогирдон таъсис додем.

Имрӯз шумораи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ дар мамлакат ба 75 ва шумораи шогирдонҳои онҳо қариб ба 90 ҳазор нафар расидааст, ки аз онҳо 32 муассиса дар замони истиқлол ба фаъолият шурӯъ кардааст.

Дар ин давра муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ аз 13 ба 40 расидаанд, ки ҳоло дар онҳо беш аз 227 ҳазор нафар донишҷӯ ба таҳсил фаро гирифта шуда, шумораи хатмкунандагони замони истиқлол беш аз 600 ҳазор нафарро ташкил медиҳад.

Инчунин, зиёда аз 35 ҳазор нафар ҷавонони мо дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишварҳои пешрафтаи дунё таҳсил карда истодаанд.

Ҳоло пояҳои моддиву техникаи муассисаҳои таълимӣ рӯз ба рӯз пуркуват шуда, технологияҳои муосир ба низомии таҳсилот пурра ворид гардидаанд. Ҳамаи ин иқдомот, дар маҷмӯъ, ба сатҳи сифати таълим таъсири мусбат расонида истодааст.

Муассисаи таҳсилоти умумии рақами 102 дар шаҳри Душанбе, ки мо имрӯз ифтитоҳ кардем, аз ҷумлаи иқдоми навбатии роҳбарияти пойтахти мамлакат мебошад. Ин муассиса бо тарҳи муосиру бисёр зебо ва санъати баланди меъморӣ бунёд гардида, дар он тамоми имкониятҳои зарурӣ ва шароити бехтарини таълим фароҳам оварда шудаанд.

Сохтмони мактаб барои 2400 нафар хонанда 15 октябри соли 2017 аз ҷониби Ширкати "Тоҷикгидромонтаж" оғоз гардида, 1 августи соли 2020 ба анҷом расид.

Муассисаи навбунёди имрӯза аз чор бино иборат буда, дорои 51 синфхона, аз ҷумла 38 синфхонаи таълимӣ, синфхонаҳои озмоишгоҳӣ, компютерӣ, лингофонӣ, таълими меҳнат, ҳайкалтарошӣ, расмкашӣ, толори варзиш, китобхона, ошхона бо 180 ҷой ва маҷлисгоҳ бо 400 ҷойи нишаст мебошад.

Бо истифода аз фурсат, меҳонаманд ба соҳибкори ватанӣ Зайдов Ҳурма-

тулло барои чунин ташаббуси ибратбахш ва ба ҳамаи сохтмончиёне, ки дар бунёди иншооти имрӯза заҳмат кашида, чунин биноҳои хуштарху замонавиро барои омӯзгорону хонандагони пойтахт омода кардаанд, изҳори сипос намоям.

Раванди афзоиши аҳолии мамлакат моро водор месозад, ки барои бунёди муассисаҳои нави таълимӣ, таъмиру азнавсозии муассисаҳои таълимии мавҷуда ва бо таҷҳизоти ашъи зарурӣ таъмин намудани онҳо ҳамаи тадбирҳои заруриро амалӣ намоем.

Соли ҷорӣ аз ҳисоби ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузорӣ сохтмони 163 иншооти соҳаи маориф барои зиёда аз 33 ҳазор ҷойи нишаст ба маблағи 405 миллион сомонӣ ба нақша гирифта шудааст.

Аз ин шумора то саршавии соли хониши 2020 - 2021-ум 152 иншоот барои беш аз 32 ҳазор ҷойи нишаст ба маблағи 400 миллион сомонӣ сохта, ба истифода дода мешавад.

Имрӯзҳо ба истиқболи ҷашни бузурги миллӣ - сисолагии истиқлоли давлатӣ сохтмони иншооти соҳаи маориф дар ҳамаи шаҳру ноҳияҳои кишвар, пеш аз ҳама, дар деҳоти дурдаст босуръат идома дорад.

Аз 1332 мактабу муассисаҳои томактабии ба нақша гирифташуда то моҳи августи соли 2020-ум 367 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ва 30 кӯдакитон сохта, ба истифода супорида шудааст, ки аз ин шумора 135 муассисаи таҳсилоти умумӣ ва 21 кӯдакитон аз ҷониби соҳибкорони Ҷимматбаланду ватандӯсти кишвар бунёд гардидааст.

Дар кишвар танҳо дар шаш моҳи соли ҷорӣ 5 муассисаи томактабӣ ва 37 муассисаи таҳсилоти умумӣ сохта, ба истифода супорида шудааст.

Ман ба ҳамаи соҳибкорону тоҷирон, шахсони саховатпеша ва онҳое, ки ташаббусҳои роҳбарияти давлату Ҳукуматро дастгирӣ карда, барои фарзандонамон, яъне насли ояндаи иншооти замонавии таълимӣ бунёд мекунад, бори дигар изҳори сипос менамоям ва ба ҳар яке онҳо барори кор меҳонам.

Ҳозирини арҷманд!

Тибқи "Барномаи давлатии рушди муассисаҳои томактабӣ ва миёнаи умумии хусусӣ барои солҳои 2014-2020" солҳои 2014-2019 бояд дар кишвар 859 муассисаи таҳсилоти томактабии хусусӣ таъсис дода мешуд.

Аммо имрӯз дар 153 муассисаҳои таҳсилоти томактабии кишвар, сарфи назар аз шакли моликияти онҳо, 151 ҳазор кӯдак ба таълиму тарбия фаро гирифта шудааст, ки ҳамагӣ 15,9 фоизи кӯдакони синни томактабиро ташкил медиҳад.

Таъкид месозам, ки чунин нишондиҳанда ба талабот умуман ҷавобгӯ нест ва эҳтиёҷоти рӯзафзуни аҳолиро ба муассисаҳои ин зинаи таълим қонеъ карда наметавонад.

Дар ин масъала, ба истиснои шаҳрҳои Душанбе ва Хучанд, дар ҳамаи шаҳру ноҳияҳо қафомонии ҷиддӣ ба мушоҳида мерасад.

Мушкилоти дигари зинаи таҳсилоти томактабӣ дар онҳо то ҳанӯз фаъолият доштани омӯзгорону мураббӣни

СУХАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ДАР РӯЗИ ДОНИШ

ғайриихтисос мебошад.

Ҳоло дар ин муассисаҳо 1346 нафар бо таҳсилоти олиӣ ғайрипедагогӣ, 771 нафар олиӣ нопурра, 1472 нафар миёнаи касбии ғайрипедагогӣ ва 2792 нафар бо таҳсилоти миёнаи умумӣ кор мекунад, ки чунин вазъ гувоҳи ҷиддии норасоии кадрҳои соҳибтаҳассус дар ин самт аст.

Роҳбарону масъулони соҳа ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо вазифадоранд, ки ҷиҳати ҳалли ин масъала чораҷӯӣ намоянд, яъне норасоии кадрҳо дар муассисаҳои томактабӣ зина ба зина бартараф созанд.

Мувофиқи барномаи зикршуда дар шаҳру ноҳияҳои кишвар бояд 331 муассисаи таҳсилоти умумии хусусӣ ташиқ мегардид. Вале то ҳол 14 муассисаи хусусӣ таъсис дода шудааст, ки ин ҳамагӣ 4,2 фоизи иҷроии барнома мебошад.

Чунин ҳолат возеҳ нишон медиҳад, ки фаъолияти роҳбарони шаҳру ноҳияҳо дар самти ҳамкорӣ бо бахши хусусӣ ғайриқаноатбахш буда, имтиёзҳои дар ҷодаи бунёди муассисаҳои таълимии хусусӣ муқарраргардида ба таври зарурӣ истифода нашуда истодаанд.

Бинобар ин, ба роҳбарони вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва Вазорати маориф ва илм супориш дода мешавад, ки барои ислоҳи мушкилоти зикршуда чораҳои қатъии ҳамоҳангшуда андешанд.

Ҳозирини муҳтарам!

Зинаи таҳсилоти умумӣ дар низоми маорифи кишвар мақоми бунёдӣ дорад, зеро маҳз дар ҳамин давра фарзандон аз ҷиҳати раваниву ҷисмонӣ ташаккул ёфта, донишҳои асосиро аз худ мекунанд ва касби ояндашонро интихоб менамоянд.

Тибқи таҳлилҳо дар ин зинаи таҳсилот сатҳи азхудкунии барномаҳои таълимӣ ҳанӯз ба талаботи замони мувофиқ нест.

Аз ин лиҳоз, ба масъулони соҳа зарур аст, ки барои аз байн бурдани камбудҳои дар ин самт ҷойдошта тадбирҳои фарвӣ андешанд ва ҳамзамон бо ин, назарсанҷии соҳаро тибқи талабот ва меъёрҳои муосир воқеъбинона ба роҳ монанд.

Омили дигаре, ки ба сифати таълим дар ин зинаи таҳсилот таъсири манфӣ расонида истодааст, то ҳол ба хонандагон пурра дастрас набудани китобҳои дарсӣ мебошад.

Тибқи маълумот ҳанӯз муассисаҳои таълимии баъзе шаҳру ноҳияҳо аз норасоии китобҳои дарсӣ танқисӣ мекашанд ва чунин ҳолат дар муассисаҳои таҳсилатон бо забонҳои дигар низ ба мушоҳида мерасад, ки аз масъулони соҳа андешидани тадбирҳои ҷиддиро тақозо менамояд.

Зеро сатҳи сифати дониши хонандагон, пеш аз ҳама, аз мазмуну муҳтавои китобҳои дарсӣ вобаста аст.

Аммо аз таҳлилҳо бармеояд, ки аксари китобҳои дарсӣ ҳислати маълумотӣ доранд ва барои бедор намудани фикрронии мустақилонаи кӯдакон наврасон маводи нокифоя пешниҳод мекунанд.

Вобаста ба ҳалли ин масъала мо қаблан ба масъулони соҳа супоришҳои зарурӣ дода, назорати онро ба Дастгоҳи иҷроияи Президент вогузор кар-

да будем.

Бовар дорам, ки олимону омӯзгорони соҳибтаҷрибаи мо ин мушкилотро дар муҳлатҳои наздик бартараф намунда, сатҳи сифат ва мазмуну муҳтавои китобҳои дарсиро ба талаботи замони мутобиқ мегардонанд.

Мушкилоти дигари муассисаҳои таълимии мамлакат ба таври кофӣ таъмин набудани онҳо бо маводи таълимӣ озмоишӣ, реактивҳои химиявӣ ва асбобу таҷҳизот барои фанҳои химия, физика ва биология мебошад, ки ин ҳолат низ боиси паст шудани сатҳи сифати таҳсилот гардидааст.

Доир ба ҳалли ин масъала ман дар мулоқотҳои қаблӣ бо аҳли маориф ба масъулони соҳа ва сохторҳои дахлдор супоришҳои мушаххас дода будам ва имрӯз ба Маркази ҷумҳуриявӣ таъминоти соҳаи илм ба таҷҳизоти техникӣ, асбобҳо ва маводи кимиёвӣ назди Академияи миллии илмҳо бори дигар таъкид месозам, ки то оғози соли 2021 ҷиҳати бартараф кардани мушкилоти зикршуда чораҳои қатъӣ андешад.

Ҳозирини гиromӣ!

Муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбии мамлакат дар самти тайёр намудани кадрҳои соҳибтаҳассус барои соҳаҳои иқтисоди миллии саҳми арзанда доранд.

Бо вучуди ин, баланд бардоштани сатҳи сифати таълим дар зинаи таҳсилоти олиӣ ҳамчун яке аз масъалаҳои асосӣ боқӣ мемонад.

Ҳоло дар баробари ин масъала, сустҷӯ ва дарёфти роҳу усулҳои пешқадаму муосири таълим, мустақкам намудан ва ба меъёрҳои байналмилалӣ ҷавобгӯ гардонидани пояҳои моддиву техникаи муассисаҳои таълимиву илмӣ, васеъ ҷорӣ кардани технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, ба роҳ мондани ихтисосҳои нави ба талаботи иқтисоди миллии ҷавобгӯӣ ва воридшавӣ ба фазои ягонаи таҳсилот дар маркази таваҷҷуҳи таҳсилоти олиӣ касбии кишварамон қарор дорад.

Бо мақсади ба меъёрҳои байналмилалӣ мутобиқ гардонидани сифати таҳсилоти касбӣ масъалаи таҳким бахшидани ҳамкории муассисаҳои таълимӣ бо субъектҳои бозори меҳнат ба миён омадааст.

Барои ҳалли ин масъала зарур аст, ки ҳамкории пурмаҳсули муассисаҳои таҳсилоти олиӣ бо ширкату корхонаҳои хусусӣ роҳандозӣ гардида, дар назди ширкату корхонаҳои ватанӣ марказҳо ва кафедраҳои таҷрибавӣ таъсис дода шаванд.

Таъмин намудани таҳсилоти босифат яке аз роҳҳои ворид шудан ба фазои байналмилалӣ таҳсилот мебошад.

Бо ин мақсад то имрӯз баъзе ихтисосҳои муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ аз аккредитатсияи байналмилалӣ гузаронида шудаанд, ки ин ҳоло нокифоя аст.

Табодули донишҷӯёну омӯзгорон, зеро назорат қарор додани тақдирӣ минбаъдаи хатмкунандагон, тақмили ихтисос ва бозомӯзии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ яке аз меъёрҳои асосие мебошад, ки зимни гузаронидани аттестатсияи байналмилалӣ ба эътибор гирифта мешавад.

Бинобар ин, Вазорати маориф ва

илмро зарур аст, ки ҷиҳати давра ба давра аз аккредитатсияи байналмилалӣ гузаронидани барномаҳои таълимӣ муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ барои баланд бардоштани сатҳи сифати таълим чораҳои иловагиро роҳандозӣ намояд.

Дар кишвар шумораи зиёди муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ фаъолият доранд, ки онҳо низ дар соҳибкасб гардонидани ҷавонон

нақши муҳим мебозанд.

Бозори имрӯзаи меҳнати дохил ва хориҷи кишвар аз ин зинаи таҳсилот тақозо менамояд, ки барои ба роҳ мондани ихтисосҳои нави ҷавобгӯ ба талаботи чораҳои иловагӣ андешидани шаванд.

Махсусан, ҳоло иқтисоди кишвар ба мутахассисони соҳаҳои техникиву технологӣ, муҳандисӣ ва меъморону сохтмончиён бештар ниёз дорад, ки ин масъала, яъне бартараф намудани эҳтиёт ба кадрҳои баландиҳтисоси коргарӣ ва дар айни замон, баланд бардоштани сатҳи сифати таълим бояд дар маркази диққати роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ қарор дошта бошад.

Ба вазоратҳои маориф ва илм, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли ва дигар вазорату идораҳо, ки дар сохторашон муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ доранд, супориш дода мешавад, ки ҷиҳати ворид намудани касбу ихтисосҳои нави чораҷӯӣ намоянд.

Ҳозирини гиromӣ!

Илм сарвати бебаҳо буда, қобилияти зеҳнии ҳар як кишвар ба нерӯи таъвонои он алоқаманд мебошад.

Аз ин рӯ, Ҳукумати мамлакат дар сиёсати иҷтимоии худ ба рушди илми ватанӣ таваҷҷуҳи доимӣ зоҳир карда, дар ин самт ислоҳоти заруриро амалӣ карда истодааст.

Дар идомаи ин дастгириҳо мо мақоми муассисаҳои илмиро баланд бардошта, сохтори Академияи илмҳо роҳандозӣ кардем ва ба он мақоми миллии додем.

Дар баробари ин ба 50 нафар аспирантоне, ки дар муассисаҳои илмӣ фаъолият мекунанд, стипендияи Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардид, ки 70 фоизи он ба муҳаққиқони соҳаи илмҳои табиӣ ва риёзӣ дода мешавад.

Ғайр аз ин, субъектҳои хоҷагидор вазифадор карда шуданд, ки дар ҳамкорӣ бо олимони ба кашфиёти ихтироӣ корӣ вусъат бахшанд.

Ҳамчунин, ҷиҳати дар корхонаҳои истеҳсолият татбиқи намудани технологияҳои ба илм таъкидананда ва минбаъд таҳким бахшидани робитаи илм бо истеҳсолот дастурҳои зарурӣ дода шуданд.

Бар замми ин, соли ҷорӣ дар самти бознигари мавзӯҳои фармоишӣ, аз ҳисоби Фонди президентии таҳқиқоти бунёдӣ ба андозаи 3 фоиз зиёд кардани ҳаҷми маблағгузорӣ ба соҳаи

илм ва бартарафсозии мушкилоти илм дар ҷараёни гузаронидани санҷиши фаъолияти панҷсолаи марказҳо ва пажӯҳишгоҳҳои илмӣ тадбирҳои зарурӣ андешидани шуданд.

Вобаста ба ин, роҳбарони Академияи миллии илмҳо ва дигар академияҳои соҳавӣ бори дигар вазифадор карда мешаванд, ки иҷроии ҳатмии дастуру супоришҳои дар мулоқот бо аҳли илм ва зиёиёни эҷодкор додашударо таъмин намоянд.

Бо Фармони Президентии Тоҷикистон аз 25 июни соли ҷорӣ дар сохтори Дастгоҳи иҷроияи Президент шӯбаи илм ва инноватсия таъсис дода шуд, ки он дар рушди минбаъдаи илм ва пайвастании он ба истеҳсолот, ҷорӣ намудани технологияҳои нави, инчунин, тақмили ихтисоси муҳаққиқон ва дигар кормандони илмӣ, ки ба фаъолияти инноватсионӣ машғуланд, мусоидат менамояд.

Мо бо мақсади омода намудани донандагони илмҳои табиӣ, дақиқ ва техникӣ Мактаби зеҳнӣ бунёд карда истодаем, ки он бо тамоми шароити таълим, аз ҷумла кабинетҳои таҳассусии муҷаҳҳаз бо воситаҳои муосири таълим таъмин гардида, баъди ба фаъолият оғоз кардани он ба ин муассисаи навбунёд наврасони болаёқат аз тамоми шаҳру ноҳияҳои мамлакат ҷалб карда мешаванд.

Ҳозирини гиromӣ!

Ман дар яке аз суҳбатиҳои худ соҳаҳои илму маорифро пояи асосии рушд ва амнияти кишвар номида будам.

Ин масъала дар моддаи 6 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи амният" низ таъкид шудааст, ки "хароб гардидани сифати таълим ва нерӯи зеҳнии мамлакат ҳамчун таҳдид ба амнияти давлат арзёбӣ мешавад".

Зеро дар шароити имрӯза амнияти миллии кишварҳо аслан аз тариқи баланд бардоштани фаъолияти илмиву технологияи тамоми соҳаҳо, рушди сармояи зеҳнӣ ва сатҳи ба-

СУХАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҶТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҶМОН ДАР РӮЗИ ДОНИШ

ланди рақобатнокӣ таъмин карда мешавад.

Дар солҳои соҳибистиклолӣ аз ҷониби Ҳукумати мамлакат ба хотири дастгирӣ ва рушди илм Ҳамаи тадбирҳои зарурӣ андешида шудаанд.

Аз ҷумла дар ин давра танҳо доир ба низоми идора ва дастгирии молиявӣ соҳаи илм, тарбияи кадрҳои илмӣ, ҳамкориҳои байналмилалӣ илмӣ ва ғайра зиёда аз 300 санад ба тасвиб расидааст.

Бо вучуди ин, то ба ҳол дар самти илму маориф як силсила камбудиву мушкилоте вучуд доранд, ки онҳо дар маҷмӯъ, монетаи пешрафти соҳаҳои зикршуда ва дар айни замон рушди кишвар гардида истодаанд, аз ҷумла:

- ҳоло ҳам паст будани сифати таълим ва вобаста ба ин, сатҳи пасти доноси хонандагону донишҷӯён, тафактури илмии аспирантон ва як қисми олимони унвондор;

- дар сатҳи паст қарор доштани сифати таълими забонҳои хориҷӣ, аз ҷумла русиву англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва мактабҳои олий ҳамчун воситаи асосии дастрасӣ ба дастоварди илму техника ва дигар равандҳои ҷаҳони муосир;

- сатҳи пасти таълими фанҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва дар натиҷаи ин паст будани сатҳи тафактури илмии донишҷӯён ва унвонҷӯёну муҳаққиқони риштаҳои мазкур;

- паст будани сатҳи касбияти кадрҳои ҷавон, хусусан, дар соҳаи тандурустӣ;

- норасоии омӯзгорони соҳибтаҷриба, махсусан, омӯзгорони фанҳои табиӣ;

- истифодаи ғайриоқилонаи маблағҳои буҷетӣ дар самти илм ва таҳқиқоти илмӣ;

- коррупсия дар соҳаи илму маориф.

Агар омили асосии рушди илму маориф маблағгузори он маҳсуб шавад, пас ҳоло маблағгузори соҳаи маорифи Тоҷикистон ба кишварҳои дар ин самт пешқадам дар як саф қарор дорад.

Гузашта аз ин, дар сиеъати давлати Тоҷикистон соҳаи маориф самти афзалиятнок эътироф шудааст ва Ҳукумати мамлакат ба ин самт таваҷҷуҳи махсус зоҳир намуда, маблағгузори онро давра ба давра афзоиш дода истодааст.

Масалан, дар соли 2020 барои соҳаи маориф 5 миллиарду 689 мил-

лион сомонӣ пешбинӣ шудааст, ки он 19,2 фоизи ҳаҷми умумии хароҷоти буҷети давлатӣ ва 5,7 фоизи маҷмӯи маҳсулоти дохилро ташкил медиҳад.

Аммо савол ба миён меояд, ки чаро тадбирҳои то имрӯз андешидаи Ҳукумати мамлакат дар самтҳои мазкур натиҷаҳои дилхоҳ наметавонанд ва илму маорифи мо ҳанӯз ба таври назаррас рушд накарда истодааст?

Аз таҳлили ҳолати имрӯзаи маориф ва илми кишвар бармеояд, ки низоми то ҳанӯз номукаммали идораи илму маориф, нарасидани кадрҳои сатҳи баланди касбӣ ва поквичдону ватандӯст, инчунин, роҳёфтани гурӯҳҳои манфиатхоҳ ба сохторҳои алоҳидаи соҳаҳои мазкур боиси ба чунин вазъи гирифтӣ шудани илму маориф гардидааст.

Фикр мекунам, ки маҳз бо ҳамин сабаб санадҳои муҳимми то имрӯз ба хотири рушди соҳаҳои илму маориф қабулнамудаи Ҳукумати мамлакат сари вақт ва босифат амалӣ карда намешаванд.

Аз ҷумла дар самти рушди илми ватанӣ мо "Барномаи тайёр кардани кадрҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009 - 2015"-ро қабул карда будем.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки барномаи зикршуда ба таври зарурӣ иҷро нашудааст ва бо ин сабаб имрӯз бо вучуди зиёд гардидани мактабҳои олий шумораи кормандони соҳибунвон, аз ҷумла номзадҳои илм дар муқоиса бо соли 1985 тақрибан 300 нафар кам аст.

Ҳамчунин, аксари сохторҳои давлатии мо ҳоло ҳам ба кадрҳои баландкитос эҳтиёҷ доранд.

Ё худ "Барномаи аз худ намудани манбаҳои барқароршавандаи энергия ва сохтмони нерӯгоҳҳои хурди барқи обӣ барои солҳои 2016-2020", ки иҷрои ин барнома низ дар рӯи қоғаз буда, ба рушди соҳаҳои марбута умуман мусоидат накардааст ва солҳои тӯлонист, ки соҳаҳои дар барнома зикршуда дар ҳолати хароб қарор доранд.

Ҳамчунин, таҳқиқот доир ба самтҳои афзалиятнок илм ва мавзӯҳои фармоишӣ дар тамоми давраи истиқлолият бе дарназардошти талаботи ҳаёти иқтисодиву иҷтимоии мамлакат ба роҳ монда шуда, ҳамасола тақрибан 350 мавзӯ аз буҷети давлат маблағгузорӣ мешавад, ки аслан натиҷа наметавонад.

Сатҳи сифати амалигардонии бар-

номаҳои дар соҳаи маориф қабулшуда низ беҳбудии қиддӣ мебошад.

Масалан, аз ҷониби Ҳукумати мамлакат "Барномаи давлатии компютерикунонии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2015" қабул ва амалӣ карда шуд.

Гарчанде нақшаи бо компютер таъмин намудани муассисаҳои таълимӣ пурра иҷро гардид, вале тибқи таҳлилҳо таъмин намудани муассисаҳои таълимӣ бо муаллимони фанни мазкур, ки вазифаи Вазорати маориф ва илм аст, умуман иҷро нашудааст.

Маҳз бо ҳамин сабаб дар аксари муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ истифодаи компютерҳо ба таври зарурӣ ба роҳ монда нашудааст.

Ҳамчунин, ҳоло марҳалаи сеюми амалисозии "Барномаи давлатии тақмили таълим ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030" шурӯъ мешавад, вале дар ин самт то имрӯз натиҷаи назаррас мушоҳида намегардад ва вазъ чун пештара нигаронкунанда боқӣ мондааст.

Вазъи татбиқи "Барномаи давлатии таъмини муассисаҳои таҳсилоти умумии ҷумҳурӣ бо кабинетҳои фаннӣ ва озмоишгоҳҳои муҷаҳҳази таълимӣ барои солҳои 2018-2020" низ ташвишвар мебошад.

Тайи 14 сол, яъне аз соли 2006 то имрӯз аз ҷониби Маркази ҷумҳуриявӣ таъминоти соҳаҳои илм бо таҷҳизоти техникӣ, асбобҳо, маводи кимиёӣ ва васоити экспедитсионии назди Академияи миллии илмҳо бо сабаби бесалоҳияти роҳбарону масъулони он тақрибан 3800 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, 70 муассисаи илмӣ ва тамоми мактабҳои олий, аз ҷумла 34 пажӯҳишгоҳи илмиву таҳқиқотӣ дар соҳаи илмҳои дақиқ ва техникӣ, муассисаҳои тиббӣ ва дигар муассисаву озмоишгоҳҳои соҳаҳои гуногун бо таҷҳизоти муосири лабораторӣ ва реактивҳои химиявӣ ба таври кофӣ таъмин карда намешаванд.

Дар натиҷа ҳоло як насли муаллимони фанҳои табиӣ муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бидуни дониши зарурӣ ба шогирдон дарс меғоянд ва акнун ислоҳи ин вазъ ва заҳмати зиёдро талаб менамояд.

Ин аст, ки дар паёмҳои шаш соли охири Роҳбари давлат ба Маҷлиси Олий доир ба масъалаҳои муҳимму ҳалталаби соҳаҳои илму маориф эродҳои қиддӣ гирифта шуда, барои бартароф кардани онҳо супоришҳои мушаххас низ дода шудаанд.

Аммо таҳлили нақшаи чорабиниҳои ҷиҳати иҷрои супоришҳои Президенти мамлакат нишон медиҳанд, ки иҷрои бандҳои ба соҳаҳои илму маориф дахлдор дар сатҳи бисёр паст ба роҳ монда шудааст.

Ва аксари супоришҳо аз ҷониби иҷрокундагон бо пешниҳоди маълумотномаҳои беасос аз назорат гирифта шудаанд.

Ҳамватанони азиз!

Ҷаҳони пурталотуми имрӯза мардуми сайёра ба мушкилоту тазодҳои зиёди хеле сангин рӯбарӯ намудааст, ки хатарноктарини онҳо терроризми байналмилалӣ, радикализму экстремизми динӣ, гардиши ғай-

риқонунии маводи муҳаддир, силоҳ ва паҳн гардидани бемориҳои сироятӣ мебошад.

Дар чунин шароит устодону омӯзгорон, падару модарон, аҳли зиё ва шахсони обрӯманду таҷрибадор вазираданд, ки наврасону ҷавонро барои омӯхтани илму дониш, азхудкунии касбу ҳунар, самимона дӯст доштани Ватан, давлати соҳибистиқлол худ ва ҷимояи манфиатҳои милливу давлатӣ роҳнамоиву тарбия намоянд.

Танҳо бо чунин роҳ мо метавонем насли наврасу ҷавони содиқ ба ғояҳои давлатдорӣ миллиро тарбия намоём ва онҳоро ба раванди бархӯрдҳои иттилоотиву равонии замони муосир ҷамаҷониба омода созем.

Наврасону ҷавонони боиродаи Ватани маҳбубамонро зарур аст, ки бо шукронаи истиқлолу озодӣ дар пайи ободӣ ва пешрафти кишвари азизи худ бошанд, зеро дар Тоҷикистон барои амалӣ гардидани тамоми мақсаду мароми созандаи онҳо Ҳамаи шароити имкониятҳои мусоид муҳайё карда шудаанд.

Халқи тоҷик таърихи бисёр рангину пурифтихор дорад. Миллати соҳибтамаддуни мо дар тӯли таърихи деринаи худ давраҳои бисёр саҳту вазнинро паси сар карда, таърих, забон, фарҳанг ва ойинҳои миллии хешро ҳифз кардааст.

Аз ин рӯ, Ҳамаи моро зарур аст, ки гузаштаи пурифтихори халқамонро ба насли оянда омӯзонем, то ки онҳо ба қадри истиқлолу озодӣ, яъне мафҳумҳои муқаддасу сарнавиштсози миллатамон расанд ва барои ҷимояи ин неъматҳои бебаҳо омода бошанд.

Бовар дорам, ки кормандони соҳаи илму маориф ва ҳар як сокини бонангу номуси кишвар ба қадри ин неъматҳои бузург мерасанд ва то ҷашни сиёлагии истиқлоли давлатӣ барои боз ҳам пешрафта гардидани Тоҷикистони азиз саҳми арзишманди хешро мегузоранд.

Вобаста ба оғози соли нави таҳсил меҳоҳам як масъалаи дигарро, ки бисёр муҳим аст, таъкид намоям.

Падару модарон, роҳбарони муассисаҳои таълимии Ҳамаи зинаҳо, устодону омӯзгорон ва кормандони соҳаи тандурустӣ бояд ба хонандагону донишҷӯён қоидаҳои беҳдошти шахси доим хотиррасон созанд ва риояи ҳатмии онҳоро таҳти назорати қатъӣ қарор диҳанд. Роҳбарони вазоратҳои маориф ва илм, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, инчунин, муассисаҳои таълимии Ҳамаи зинаҳо вазираданд, ки дар ин самт тамоми шароити заруриро муҳайё намо-янд.

Мо ба кӯдакон ва наврасону ҷавон бояд фаҳмонем, ки хатари бемориҳои сироятӣ, бахусус, коронавируро саҳл нагиранд ва бо саломативу ҳаёт бозӣ накунад.

Бори дигар шумо - омӯзгорону хонандагон, наврасону ҷавонон, донишҷӯён ва тамоми сокинони мамлакатро бо Рӯзи дониш ва оғози соли нави таҳсил табрик гуфта, ба ҳар яки онҳо саломатӣ ва барору комёбӣ орзумандам.

Соли нави таҳсил муборак бошад, ҳамдиёрони азиз!

ФАРМОНИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи тадбирҳои тақвият бахшидани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва зиёд намудани маоши амалкунандаи вазифавии хизматчиёни давлатӣ, кормандони ташкилоту муассисаҳои буҷетӣ, андозаи нафақа ва стипендия

таваллуд намуда, онҳоро то синни ҳаштсолагии тарбия намуданд), кӯдакони маъюби то 18-сола, дигар гурӯҳҳои маъюбон, ки кор намекунанд ва ба нигоҳубин ниёз дошта, ба онҳо нафақа дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъмини нафақаҳои шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон" таъин шудааст, ба андозаи 50 фоизи ҳадди ақали нафақаҳои меҳнатӣ аз рӯи синну сол зиёд карда шавад;

Бо мақсади баланд бардоштани сатҳи некуаҳволия ва таъмини ҳифзи иҷтимоии аҳоли, мубокиқи моддаҳои 147 ва 149 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон, моддаи 36 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ", моддаи 16 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъмини нафақаи шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва моддаи 12 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи нафақаҳои сугуртавӣ ва давлатӣ" фармон медиҳам:

1. Аз 1 сентябри соли 2020:
 - маоши вазифавии кормандони ташкилоту муассисаҳои соҳаҳои маориф, илм, фарҳанг, варзиш, ҳифзи иҷтимоӣ, соҳаҳои воқеии иқтисодиёт ва кормандони дигар ташкилоту муассисаҳо, ки аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузори мешаванд, инчунин ташкилоту муассисаҳо, ки музди меҳнаташон ба музди меҳнати хизматчиёни давлатӣ баробар карда шудааст, ба андозаи 15 фоизи зиёд карда шавад;
 - маоши вазифавии кормандони ташкилоту муассисаҳои соҳаи тандурустӣ, ки аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузори мешаванд, ба андозаи 15 фоизи зиёд ва андозаи маоши заминавӣ барои ҳисоб намудани маоши вазифавии кормандони соҳаи тандурустӣ ба маблағи 305 сомонӣ муқаррар карда шавад;
 - андозаи маоши заминавӣ ҳамчун асоси коэффитсиентҳои тарифӣ барои хизматчиёни давлатии мансабҳои маъмурии категорияҳои олии, якум, дуюм, сеюм ва чоруми хизмати давлатии мақомоти идораи давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар ҳаҷми 620 сомонӣ ва барои мансабҳои маъмурии категорияҳои панҷум, шашум ва ҳафтуми хизмати давлатии мақомоти зикргардида дар ҳаҷми 690 сомонӣ муқаррар карда шавад;
 - маоши вазифавии манса-

- бҳои хизматчиёни граждани (кормандони ҳайати техникӣ ва хизматрасони) мақомоти идораи давлатӣ, мақомоти судӣ ва прокуратура, мудофия, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ки аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузори мешаванд, ба андозаи 15 фоизи зиёд карда шавад;
- маоши вазифавии (меъёрҳои тарифии) хизматчиёни ҳарбӣ, ҳайати шахсии қаторӣ ва роҳбарикунандаи мақомоти корҳои дохилӣ, прокуратура ва дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ба андозаи 10 фоизи зиёд карда шавад;
 - маоши заминавӣ чиҳати ҳисоб намудани коэффитсиентҳои барои рутбаҳои ҳарбии хизматчиёни ҳарбӣ ва махсуси кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ аз рутбаи қаторӣ то лейтенант 690 сомонӣ ва аз рутбаи лейтенант калон то генерали артиш 620 сомонӣ муқаррар карда шавад;
 - андозаи стипендияҳои амалкунандаи донишҷӯён ва дигар намудҳои стипендия (ба ғайр аз стипендияҳои президентӣ, курсантҳои муассисаҳои олии ҳарбӣ ва Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон) ба андозаи 15 фоизи зиёд карда шавад;
 - андозаи ҳадди ақали нафақа аз рӯи синну сол, нафақаи заминавӣ ва андозаи ҳадди ниҳии нафақаи меҳнатӣ аз рӯи синну сол 15 фоизи зиёд карда шуда, мутаносибан ба андозаи 207 сомонӣ ва 978 сомонӣ муқаррар карда шавад;
 - андозаи нафақаҳои меҳнати амалкунандаи нафақагироне, ки кор намекунанд (ба истисноии аъзои хоҷагҳои деҳқонӣ), бе дарназардошти нафақа барои хизматҳои дарозмуддат ва хизматҳои махсус дар назди Ҷумҳурии Тоҷикистон, 15 фоизи ҳадди ақали нафақаи меҳнатӣ аз рӯи синну сол зиёд карда шавад;
 - андозаи нафақаҳои иҷтимоӣ аз рӯи синну сол (ба ғайр аз модароне, ки даҳ фарзанд

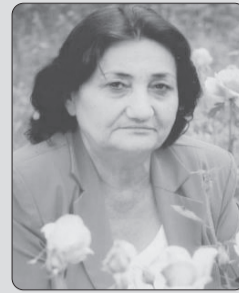
- қисми сугуртавии нафақаи нафақагироне, ки кор намекунанд (ба истисноии аъзои хоҷагҳои деҳқонӣ), ба андозаи 8 фоизи индексатсия карда шавад.
- 2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ:
 - амалигардонии фармони мазкурро дар соли 2020 аз ҳисоби маблағҳои дар буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои маблағгузориҳои фонди музди меҳнат ва таъминоти нафақа пешбинишуда, маблағҳои бақияи озод, иҷрои барзиёди даромади буҷетҳои ҷумҳуриявӣ, маҳаллӣ ва сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, инчунин аз ҳисоби сарфаи моддаҳои ҷимояшавандаи буҷет, азнавтасимкунии дигар моддаҳои хароҷотӣ ва маблағҳои махсуси ташкилоту муассисаҳои буҷетӣ таъмин намоянд;
 - дар муҳлати як моҳ қарорҳои худро ба фармони мазкур мубокиқи намоянд;
 - ҳисобкунии музди миёнаи меҳнатро барои пардохти рухсатиҳои меҳнатӣ, кумақпулӣ дар вақти аз кор рафтан, кумақпулӣ барои корношоамии муваққатӣ ва дигар ҳолатҳо, ки ба пардохти музди миёнаи меҳнат алоқаманданд (ба ғайр аз нафақа), мубокиқи Тартиби ҳисоб кардани музди миёнаи меҳнати корманд дар ҳамаи ҳолатҳо (пардохти кафолатнок ҳангоми иҷрои вазифаҳои давлатӣ ё ҷамъиятӣ, ҳангоми пардохти музди музди давраи гузаронидан ба кори дигар), ба ғайр аз музди миёнаи меҳнат ҳангоми таъин намудани нафақа, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 июни соли 2007, №313 тасдиқ шудааст, амалӣ намоянд.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
Эмомалӣ Раҳмон
ш. Душанбе
4 августи соли 2020
№1580

• Шеъри рӯз

Шаҳрия АХТАМЗОД

БАТАН

Шаҳҷоизаи ягонаи ман Ватан аст,
Шаҳномаи пурфасонаи ман Ватан аст.
Дар боғи ҷаҳон ҳазору як гул рӯяд,
Садбарги пур аз ҷавонаи ман Ватан аст.
Натвон зи қаламраваш даме дур равам,
Кошонаи ҷовидонаи ман Ватан аст.
Мазмуни суруду шеъри ман меҳру вафост,
Шеъри тару шоиронаи ман Ватан аст.
Нозидану болидани беҳамтояш,
Хушрӯзии дилбаронаи ман Ватан аст.
Бо ўст маро ғазои обӣ олам.
Парвози кабӯтаронаи ман Ватан аст.
Аз ҳар тапиши дилам шунав овош.
Ангезаи ошиқонаи ман Ватан аст.
Бо гимну нишону парчамаш менозам,
Олам-олам хизонаи ман Ватан аст.

ДУ ҲИКМАТ

Дӯстони азиз! Мо дар ютуб шабакае бо номи "Ривоятҳои беҳтарин" созмон додем, ки дар он беҳтарин қиссаҳо нақл карда мешаванд. Аз ин хотир, ба шабакаи мо обуна шавед ва ғизои маънавий гиред!

АНДУҲИ ПИРАЗАН ВА ТАНҲОЙ

зан меоянд...

(Манбаъ: "Тирози ҷаҳон")

ИСТЕЪДОДҲО

Пиразан ба меҳмонхояш шир мурут карда мегуфт:
- Агар шумо наоед, касе маро суроғ намекунад. Аз омаданатон хеле шод мешавам...
Вай пиразанест, ки дар як кулбаи мисли худаш пиру ноустувор умр ба сар мебарад. Баъди ғавти шавҳараш комилан танҳо монд. Рӯзаширо бо нафақа мегузаронад. Худо баракаташ додааст, ки пули нафақа барояш kifoyяг мекунад. Масрафи зиёдатӣ надорад, аммо бори танҳои барояш аз пирӣ дида ҳам гаронтар афтадааст.
Аз дӯкони рӯбарӯ ҷавони фурушанда ҳар гоҳ тирезаи кампирро тақ-тақ карда, ҷӣ эҳтиёҷ доштанаширо пурсон мешавад. Вале пиразан, азбаски аз он молик - соҳиби дӯкон метарсад, бо ў гап намезанад. Дар чунин лаҳзаҳои ғамангез ва танҳои ба омадани меҳмонҳои бовафояш интизор мешавад. Ҳоло меҳмонҳо омада, дар хузурӣ кампир қарор доранд. Пиразан онҳоро бо шир зиёфат мекунад. Меҳмонҳо шир меҳуранду пиразан ба сурати ғуборигрифти бари девор ишора карда, мефаҳмонад:
- Ин марде, ки мебинед, шавҳарам аст. Раҳматӣ инсонӣ паҳлавон буд. Ду метр қад дошт. Дар паҳлӯяш писараш истодааст. Вақте ин аксро грифтем, писарам ҳамин қадар кӯчак буд. Касе бовар намекард, ки рӯзе хонда, духтур мешаваду моро тарк мекунад...
Меҳмонҳо, ки ба ин гапҳои тақрори кампир одат карда буданд, ба гуфтаҳои чандон эътибор намедоданд. Вале, пиразан нақлашро идома медод:
- Он кӯдаки дасти ман духтарам аст. Вай ҳам баъди издивоҷаш бо марди сарватманде маро фаромӯш кард...
Зан чашмони намгирифташро аз сурати рӯи девор нақанда, ба он хеле дида медӯзад.
Меҳмонҳо шири барояшон зиёфатшударо хӯрда, номаълумака аз хона берун бароманданд ва аз чашм нопадид шуданд. Ин гурбаҷаҳо пагоҳ низ барои хӯрдани зиёфати пира-

зан меоянд...
Як ҷавоне буд, ки овози хуб дошт. Ў суруд хонданро дӯст медошт, ба ў хеле маъқул буд, ки дар назди тамошобинон баромад кунад. Ў орзу мекард, ки дар театри машури операи "Ла Скала" дар Милан суруд хонад. Баъд аз оне, ки вай маълумоти мусиқӣ гарифт, ба ў лозим омад, ки барои пешрашти зиндагонии худаш дар мамлакат баромад кунад. Рӯзе дар яке аз шаҳрҳо дар танаффуси байни баромадҳо ба назди ў дӯсти деринааш омад, ки дер боз надида буд ва пурсид: "Ту ин ҷо чӣ кор мекуни?" Ў ҷавоб дод, ки суруд меҳонад, то ки оилаашро таъмин кунад. "Ман дар бораи ин не, ту дар ин ҷо чӣ кор мекуни?" - боз тақрор кард саволи худро дӯшташ. "Ман мегӯям, ки кор мекунам, то ки оилаамро таъмин намоям" - ҳайрон шуда, хитоб кард сароянда. Он вақт дӯшташ гуфт: "Не, ман дар бораи ин не. Ту чӣ кор кардӣ бо он имконияте, ки ҳаёт ба ту бахшида буд, то ки орзуҳои худро амалӣ гардонӣ?"

Охир, ҳар як шахс истеъдоди худро дорад. Ин истеъдод ба Шумо барои он дода шудааст, ки Шумо ба одамон хурсандӣ бахшед. Истеъдоди худро амалӣ гардонид, Шумо муваффақият, эътироф ва албатта сарватмандро ба даст меоред. Ин ҷавон баъд аз сӯҳбати дӯшташ ҷои худро намеёфт, ба ў аламовар буд ва ў нӯшида маст шуд. Вақте ки ў дар навбати дигар ба сахна баромад, ҳама чизро дар дунё фаромӯш карда, суруд хонд. Ў бо тамоми эҳсосот хонд, ки ба он қобил буд. Ва вақте ки ў тамом кард, ҳама бархеста, қарсақ заданд. Директори театр сурудхонии ўро қадр кард ва ба ў кори доимиро пешниҳод кард. Аммо ў рад кард ва гуфт, ки аз паси орзуи худ мееравад. Ин шахс Энрико Каррузо буд.

Мантиқ: Имконияте, ки ба Шумо дода шудааст, фаромӯш накунед, ки он ба ҳама дода мешавад.

Таҳияи
Ҷаҳонгир РУСТАМШО

Андешаҳои нависандаи англис Нил Гейман доир ба моҳият ва манфиати китоб хондан хеле аҷиб ва судманд буда, ҳар як хонандаро зери таъсири худ қарор медиҳад...

Агар дӯстони математики шумо аз шумо суол кунанд, ки чаро бояд адабиёти бадеӣ мутолиа намуд, ба онҳо ин матнро бидиҳед. Агар дӯстонатон ҳамарӯза шуморо бовар мекунонд, ки ба наздикӣ тамоми китобҳои электронӣ мешаванду дигар китобҳои чопӣ боқӣ нахоҳанд монд, ба онҳо низ ин матнро бидиҳед. Агар шумо бо эҳсоси хуш (ва ё баръакс, бо эҳсоси нохуш ва бо даҳшат) ба китобхона рафтатанонро ба хотир меоред, ин матнро мутолиа кунед. Агар кӯдакони шумо ба воя мерасанд, ин матнро ҳамроҳи онҳо бихонед ва агар шумо сари он меандешед, ки чиро ва чӣ гуна ҳамроҳи кӯдакон бояд мутолиа кунед, пас боз ҳам ин матнро бихонед.

Барои ҳар як нафар мавқеи худро муайян намудан, ё ба қавле, баёни мановфеъ хеле муҳим аст.

Инак, ман мехоҳам бо шумо доир ба аҳамияти хониш суҳбат кунам, дар хусуси он ибрази андеша намоям, ки хондани китобҳои бадеӣ ва хондан ба хоҳири лаззат бурдан яке аз муҳимтарин унсурҳои дар ҳаёти инсон ба шумор меравад.

Ва бешак, ман ба хондан майлу рағбати беандоза дорам. Чун нависанда ҳастам ва муаллифи осори адаби. Ман ҳам барои кӯдакон, ҳам барои калонсолон асарҳо эҷод кардам. Зиеда аз 30 сол боз ман ба қавле бо нӯги қалам ризқу рӯзии хешро пайдо мекунам, 30 сол боз бо суҳан сару кор дорам. Яъне воқеаву рӯйдодҳоро дидаву сипас ба риштаи тасвир мешамам. Бешубҳа, ман хеле мехоҳам, ки одамони ниғоштаҳои маро мутолиа кунанд, адабиёти бадеиро мутолиа кунанд, то китобу китобхонаҳо арзи ҳастӣ намоянд дар қалби хонанда нисбати китобу китобхонӣ тухми муҳаббат бикоранд. Хуллас, ман ҳамчун адиб нисбати хониш рағбати зиёд дорам.

Боре ман дар Нью-Йорк будам ва шоҳиди гуфтугӯи ду нафар гардидам. Онҳо дар хусуси сохтмони маҳбаси шахсие суҳбат доштанд. Сохтмони чунин иншоотҳо дар Амрико аз соҳаҳои саноати босуръат рушдкунанда маҳсуб меёбад. Ҳангоми бунёди маҳбасхонаҳо бояд рушди минбаъдаи ин соҳа ба инобат гирифта шавад. Масалан ба нақша гирифта шавад, ки барои ин маҳбас чанд камера (хона) лозим аст? Шумораи маҳбусон баъди 15 сол чӣ қадар хоҳад буд? Ва онҳо як чизро кашф намуданд, ки инро пешгӯӣ кардан хеле осон аст, барои ин аз алгоритми содатарин истифода менамоянд, ки аз чунин на-зарсанҷӣ асос ёфтааст: чанд фоизи на-врасони 10-11-сола хонда наметавонанд.

Албатта, наметавон гуфт, ки дар ҷамъияти бомаърифат ҷинояткорӣ вучуд надорад. Аммо алоқаи байни омилҳои мушоҳида мешавад. Ман гумон мекунам, ки омилҳои зер аз омилҳои асосӣ аст:

Одамони бомаърифат адабиёти бадеӣ мехонанд.

Адабиёти бадеӣ ду хусусияти асосӣ дорад:

Нахуст, он дар ниҳоди шумо вобастагиро ба хондан ба вучуд меорад. Хоҳиши зиёди донишгари он, ки давоми қисса чӣ мешавад, шавқи сафҳагардонӣ, зарурати идома додан, ҳатто агар ин душвор ҳам бошад, зеро нафаре дучори бадбахтиегаштаасту ту бояд донӣ, ки он воқеа бо чӣ меанҷомад... Ин шуморо водор месозад, ки бо калимаву ибораҳои нав шинос шавед, фикррониятронро тағйир диҳед ва ба пеш рафтани идома диҳед. Ва

оқибат дарк намоед, ки хондан ин худ лаззат бурдан ва ҳузуру ҳаловат аст. Як дафъа инро дарк намоед ва шумо аллакай дар роҳи мутолиаи доимӣ қарор мегириед.

Хониши муқаррарӣ кафили бохушӣ бомаърифат ба воя расидани кӯдакон мебошад. Барои ин шавқи хонишро дар ниҳоди онҳо бедор намудан даркор аст, то дарк кунанд, ки хондан ин машғулияти хушу гуворост. Муҳимтар аз ҳама китобхое пайдо намоед, ки мутобиқ ба завқу хоҳиш ва дастраси онҳоянд ва барои китоб хондани онҳо шароит фароҳам созед.

Барои кӯдакон муаллифони бад вучуд надоранд, онҳо саргузаштҳои барояшон ҷолибро мехонанд ва худ низ ба ин қиссаву саргузаштҳо ворид мегарданд. Матнҳои ба назари шумо қуҳнаю забонзада барои онҳо қуҳнаю забонзада нестанд. Чун кӯдак онро бори нахуст кашф мекунад ва таъбу завқи ҳар яке онҳо гуногун аст. Ҳаргиз кӯдакони, бо андешаи он ки онҳо адабиёти ба шумо писанд набударо мутолиа мекунанд, аз хондан бознадоред. Шояд маҳз адабиёте, ки писанди шумо нест, роҳушоияшон бошад барои мутолиаи доимии асарҳои бадеӣ.

Нақши дигари адабиёти бадеӣ ин аст, ки он ҳаёлпарастиро тавлид месозад. Вақт шумо ягон филм ё намоиши телевизиониро тамошо мекунед, он воқеаҳоеро мебинед, ки бо дигарон рӯй медиҳанд. Асари бадеӣ ин чизест, ки худи шумо онро аз руъёҳо, аз тахайюлот месозед, олами дигар бунёд мекунед барои худ, ворид мешавед ба он ва ба атроф бо чашми дигар менигаред. Шумо ҳама чизро дигаргуна эҳсос мекунед, ба сайри олами дигар мегаред, оламе, ки қаблан наменинохтед. Шумо дарк мекунед, ки олами берунӣ ин худи шумо низ ҳастед. Шумо як навъ дигар мешавед ва вақте ба дунёи худ бармегардед, дар ниҳоди шумо каме тағйирот ба назар мерасад.

Ҳаёлпарастӣ ин усул, ё воситаест, ки одамонро ҷамъ овардаву имкон медиҳад, то онҳо на ҳамчун ашхоси танҳо худписанд, балки дигаргуна рафтор намоянд. Ҳамчунин, шумо дар китобҳо чизҳои ҳаётан муҳимро барои вучуд доштан дар ин дунё кашф мекунед. Ва яке аз онҳо ин аст: муҳим нест, ки ту ҳатман ҳамин гуна бошӣ, ҳама чиз метавонад тағйир ёбад.

Соли 2007 ман дар Чин дар кори конвененти миллӣ оид ба фантастикаи илмӣ, ки аз ҷониби хизб эътироф гардида буд, ширкат доштам. Он чо ман аз як нафар намо-яндаи расмӣ ҳукумат суол кардам: Бо кадом мақсад? Охир фантастикаи илмӣ муддати тӯлонӣ эътирофнашуда буд? Чӣ тағйир хоҳад ёфт?

- Хеле одӣ, - гуфт ӯ. - Чиниҳо чизҳои олиҷаноб бунёд мекунанд, агар лоиҳаашон ба онҳо пешниҳод гардад. Аммо худи онҳо ягон чизро бештар насохтаанду ҷозе ихтироъ накардаанд. Онҳо ихтироъкор нестанд. Аз ин рӯ, онҳо намояндаҳои худро ба ИМА, ба Apple, Microsoft, Google фиристода миёни одамоне, ки ояндаро фикр карда баровардаанд, доир ба худашон пурсиш гузарониданд ва кашф карданд, ки онҳо дар хурдсолиашон фантастикаи илмиро хонда будаанд.

Адабиёт ба шумо дунёи дигарро муаррифӣ менамояд. Он шуморо ба ҷойҳои мебарад, ки қаблан надида будед. Вақте як маротиба ба дунёи дигар ворид мешавед, мисли онҳое, ки меваҳои афсонавири чашидаанд, шумо дигар асло наметавонед аз дунёе, ки бузург шудаед, комилан қаноатманд бошед. Норозигӣ ва қонъ набудан ин чизи хуб аст. Ашхоси норозӣ метавонанд дунёи хешро тағйир диҳанд ва ё бештар гардонанд.

Роҳи дурусти аз байн бурдани муҳаббати кӯдакон нисбат ба хониш ин албатта боварӣ ҳосил кардан ба он аст, ки шумо бо худ китоб надоред. Ва ҷое низ нест, ки кӯдакони тавонанд онҳоро мутолиа кунанд. Ман кӯдаки хушбахт будам, чун вақте бузург шудам, соҳиби як китобхонаи олиҷанобе дар ноҳия будам. Инчунин волидоне доштам, ки ҳар бори ба кор рафтанишон, дар вақти таътил маро ба он китобхона

ЧАРО БОЯД КИТОБ ХОНД?

Хуллас, адабиёт ин дурӯғи ҳақиқатомез аст. Мо набояд хонандаи худро ҳаста кунем, балки воқеаҳо тавре ба риштаи тасвир бикашем, ки дар қалби онҳо бевосита хоҳиши варақгардон кардани саҳифаҳои минбаъда пайдо шавад.

мерасониданд.

Китобхона ин озодӣ аст. Озодии хониш, озодии муносибатҳо. Ин маълумотест, донишест (ки ҳатто вақти мактаб ва ё донишгоҳро хатм карданамон низ тамом намешавад), фарогатест, паноҳгоҳест ва роҳест ба самти иттилоот.

Ба андешаи ман ин чо ҳама гап сари моҳияти иттилоот аст. Иттилоот нарх дорад, аммо иттилооти ҳаққонӣ ва дуруст бебаҳост. Мо дар тӯли мавҷудияти бани башар дар давраҳои норасоии иттилоот зиндагӣ кардаем. Ба даст овардани иттилооти зарурӣ ҳамеша муҳим буд ва ҳамеша арзише дошт. Кай бояд иттилоотро паҳн кунем, ашёро, харитаро, саргузашту қиссаҳо аз куҷо дастрас намоем - ин чизҳои онд, ки ҳамеша арзиш доштанд. Иттилоот ҳамеша арзиш дошт ва нафаре, ки соҳиби он буд, ҳамеша метавонист ба мукофоте умед бандад.

Солҳои охир мо аз норасоии иттилоот дур шудаву ба зиёдшавии беҳади он расидаем. Ба андешаи Эрик Шмидт аз Google акнун ҳар ду рӯз пас нажоди одамай чандон иттилооте месозад, ки мо аз давраи пайдоиши нахустин тамаддун то ба имрӯз сохтаем. Имрӯз вазифаи асосӣ на дар биёбон гули нодир пайдо кардан, балки ҷустуҷӯи гиёҳи мушаххасе дар биёбон аст. Мо дар самти дарёнавардӣ ба кӯмак ниёз дорем, то дар байни ин иттилоот он чизеро пайдо созем, ки дар ҳақиқат ҳам бароямон лозим аст.

Китоб ин як василаи робита бо мурдагон аст. Ин усули омӯзиш аз онҳоест, ки дигар бо мо нестанд. Инсоният худро сохт, рушд намуд, навъҳои донишу маърифатро, ки метавонанд онҳоро ташаққул диҳанд, тавлид намуд. Афсонаҳои мавҷуданд, ки аз аксари кишварҳо қуҳансолтаранд, афсонаҳои, ки муддатҳои тӯлонии маданият ва монетаҳои он деворҳои, ки онҳо бори нахуст он чо қисса шудаанд, таҳаммул намудаанд.

Агар шумо арзиши китобхонаро наметонед, пас шумо арзиши иттилоот, маданият ва ё ҳикматро наметонед. Шумо садои гузаштаро фуру менишонед ба оянда осеб мерасонед.

Мо бояд ба фарзандонамон бо овози баланд китоб хонем. Бо онҳо чизеро хонем, ки барояшон фараҳи шодмонӣ мешавад, саргузаштҳоеро бо онҳо мутолиа кунем, ки худ аз онҳо аллакай ҳаста шудаем. Бо садоҳои муҳталиф бо онҳо гуфтугӯ кунем, завқи онҳоро бедор созем ва танҳо ба хоҳири он ки худашон хонданро омӯхтанд, мутолиаро қатъ на-созем. Дар лаҳзаҳои танҳоӣ китоб бояд хонд, он лаҳзаҳои, ки бо садои баланд китоб мехонед, набояд касе машғули телефон, телевизион ва ё дигар корҳо бошад, яъне ҳини китоб хондан тамоми ҷаззобият ва дилфиребиҳои ин дунёро як тараф бояд гузошт.

Мо бояд аз забон истифода кунем. Рушд кунем, ба маънои калимаву ибораҳои нав сарфаҳм равем ва донем, ки чӣ гуна аз онҳо бояд истифода намуд, бо забони содаву фаҳмо муомила карданро омӯзем ва он чизеро бигӯем, ки дар зеҳнамон ҳаст. Набояд сазӣ кунем, ки забонамон карахту беҳис бошад, набояд тавре вонамуд созем, ки он як чизи мурдаест, ки бояд қадраш кунем. Мо бояд забонро ҳамчун узви зиндае истифода кунем, ки мудои дар ҳаракат асту ҳарф мезанад, ба суҳанҳо маъно медиҳад.

Адибон, хосса адибони бачаҳо, дар назди хонанда уҳдадорӣ доранд. Мо бояд ҳақиқатро нависем ва муҳим он аст, ки вақте мо дар бораи одамоне, ки вучуд надоранд ва ё маҳалҳо, ки ҳаргиз дар он чо набудем, қиссаҳо эҷод мекунем, бояд бидонем, ки ҳақиқат ин чизе нест, ки дар асл рӯй додааст, балки он чизест,

ки ба мо доир ба кӣ будани худи мо қисса мекунад.

Хуллас, адабиёт ин дурӯғи ҳақиқатомез аст. Мо набояд хонандаи худро ҳаста кунем, балки воқеаҳо тавре ба риштаи тасвир бикашем, ки дар қалби онҳо бевосита хоҳиши варақгардон кардани саҳифаҳои минбаъда пайдо шавад. Яке аз воситаҳои беҳтарини қалб намудани хонандаи танбал ин тасвири саргузаштҳои ҷолибу хонданбобест, ки онҳоро ба мутолиаи минбаъдаи китоб водор карда метавонад.

Мо бояд ба хонандаи худ ҳақиқатро баён кунем, онҳоро мусаллаҳ кунем, ҳимоя намоем ва барояшон донишро ҳада намоем, ки мо дар ҳаёти начандон тӯлонии хеш аз таҷрибаҳои рӯзгор ҳосил намудаем. Мо набояд ҳаргиз ва ба ҳеҷ ваҷҳ барои кӯдакон асарҳои эҷод кунем, ки худ онҳоро мутолиа кардан намехоҳем.

Ҳамаи мо - ҳам калонсолон ва ҳам хурдсолон, ҳам адибону ҳам хонандагон, бояд орзуҳо дошта бошем.

Мо бояд аз тахайюл ва руъёҳо кор барем. Осон вонамуд созем, ки касе наметавонад инро тағйир бидиҳад, ки мо дар дунёи дорон ҷамъияти бузурге умр ба сар мебарем, ки ин чо шахсият арзиши қоҳе надорад. Аммо ҳақиқат ин аст, ки шахсиятҳо ин дунёро ҳамарӯза аз нав тағйир медиҳанд, шахсиятҳо ояндаро месозанд ва ҳангоми иҷрои ин амал ҳаминашон медиҳанд, ки ашёро метавонанд дигаргуна бошанд.

Бубинед. Ман чиддӣ мегӯям. Лаҳзае бозистед ва ба биное, ки худ он чо ҳузур доред, назар андозед. Ман ба шумо чизи аҷибро нишон додан мехоҳам, ки онро аллакай ҳама фаромӯш кардаанд. Ана он: ҳама он чизе ки шумо мебинед, аз ҷумла ҳамин деворҳо касе, бофтаи тахайюли нафареанд. Касе фикр кардааст, ки дар курсӣ ништастан нисбати дар рӯи замин ништастан хеле муносибтар аст ва курсиро бофта баровардааст. Касе усулеро фикр карда баровардааст, ки ман тавонам бо ҳамаи шумо худи ҳозир, бе ягон хавфи зерӣ борон мондану тар шудан, озодона суҳбат дошта бошам. Ин утоқ ва ҳама ашёр он, ҳамаи ашёрҳои ин биное дар ин шаҳр баҳри он вучуд доранд, ки одамони боз ва боз ягон чизро фикр карда бароранд.

Мо бояд ашёрҳои атрофи худро зебо гардонем. Набояд ин дунёро зишту қабеҳтар аз пештара гардониду уқёнусҳоро холи кард, набояд мушкилоти имрӯзро ба наслҳои оянда ба мерос гузошт. Мо бояд аз пушти худ нопокиҳо тоза кунем ва фарзандонамонро дар дунёе, ки худ онро ифлос намудаем, ғорат кардаем ва вайрону валангор сохтаем, на-гузорем.

Боре аз Алберт Эйнштейн суол карданд, ки чӣ бояд кард, то фарзандони мо боақлу заки бошанд. Ҷавоби ӯ муқаррарӣ ва ҳақимона буд. Агар шумо хоҳед, ки фарзандони шумо боақл бошанд, - гуфт ӯ, - барояшон афсона хонед. Агар хоҳед, ки онҳо беш аз ин боақлу закитаб бошанд, барояшон бештар афсона хонед.

У арзиш ва моҳияти хониш ва тахайюлотро ба хубӣ дарк мекард.

Умедворам, мо ба фарзандони хеш он дунёро ба мерос хоҳем гузошт, ки онҳо хонанду илм омӯзанд, аз тахайюл ва руъёҳо кор бигиранд ва дарку фаҳмиш дошта бошанд.

Аз русӣ тарҷумаи Шахло ЭШОНОВА, "ҚТ"

ШОИРИ МАҲБУБ ГУЛНАЗАР КЕЛДӢ ҲАМ АЗ ОЛАМ ГУЗАШТАНД

Гулназар Келдӣ 20 сентябри соли 1945 дар рус-тои Дардари ноҳияи Айнии вилояти Суғд ба дунё омадааст. Баъди хатми мактаби миёна факултети забон ва адабиёти Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро дар соли 1966 ба анҷом мерасонад. Фаъолияти кориро аз нашрияи "Комсомоли Тоҷикистон" оғоз ва сипас дар маҷаллаи "Садои Шарқ" идома медиҳад. Солҳои 1975-1977 ба ҳайси тарҷумон дар Афғонистон хидмат кардааст. Аз соли 1991 дар ҳафтаномаи "Адабиёт ва санъат" ба ҳайси сармуҳаррир ба фаъолият мепардозад.

Шоир шинохтаи тоҷик, муаллифи Суруди миллӣ, барандаи Ҷоизаи давлатии ба номи Рӯдакӣ, Шоир Халқии Тоҷикистон Гулназар Келдӣ санаи 13.08.2020 дар синни 75-солаги бинобар сабаби беморӣ аз олам даргузашт.

Гулназар Келдӣ муаллифи матни Суруди миллии Тоҷикистон ва Суруди Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони ҷаҳон "Пайванд" мебошад.

Шоир дар гузашта дар маҷаллаи "Садои Шарқ" ва нашрияҳои "Пайванд", "Адабиёт ва санъат" ва "Ваҳдат" ба ҳайси муҳрири шӯба ва сардабир кор кардааст. Аз соли 2005 то 2010 вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Тоҷикистон буд.

Гулназар Келдӣ 20 сентябри соли 1945 дар рус-тои Дардари ноҳияи Айнии вилояти Суғд ба дунё омадааст. Баъди хатми мактаби миёна факултети забон ва адабиёти Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро дар соли 1966 ба анҷом мерасонад. Фаъолияти кориро аз нашрияи "Комсомоли Тоҷикистон" оғоз ва сипас дар маҷаллаи "Садои Шарқ" идома медиҳад.

Солҳои 1975-1977 ба ҳайси тарҷумон дар Афғонистон хидмат кардааст. Аз соли 1991 дар ҳафтаномаи "Адабиёт ва

санъат" ба ҳайси сармуҳаррир ба фаъолият мепардозад.

Маҷмӯаи нахустинаш "Расми сарбозӣ" соли 1969 интишор ёфтааст. То имрӯз дар худди чил маҷмӯаи ашъори ӯ пешкаши дӯстдорони калом бадеъ гардидаанд, ки "Фасли оғоз", "Тулӯи беборӣ", "Оинаи ташна", "Туву хубиву раъноӣ", "Сафина", "Шоир шеъре агар ҳаст...", "Оғӯши саршор", "Аз барои Гулизор", "Девори сабз", "Дарёи кӯча", "Борони бесаранҷом", "Се кулчаи танӯрӣ" ва ғайра аз он ҷумлаанд.

Барои маҷмӯаи ашъори бачагонаи "Се кулчаи танӯрӣ" сазовори Мукофоти давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (1995) гардидааст.

Гулназар Келдӣ ҳамчунин Шоир Халқии Тоҷикистон, барандаи Ҷоизаи комсомолони Ленини Тоҷикистон ва Ҷоизаи

ба номи Мирзо Турсунзода мебошад. Бо нишонҳои "Дӯстӣ", "Исмоили Сомонӣ", "Дарахти дӯстӣ" (Ассамблеяи байнипарлумонии ИДМ) ва Ҷоизаи адабии Соҳмони байналмилалӣ савдо барои инкишофи зеҳният мукофотонида шудааст.

Аз соли 1973 узви Иттифоқи нависандагон, аз соли 1969 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон буд.

Маросими ҷанозаи устод Гулназар Келдӣ рӯзи 13-уми августи соли ҷорӣ дар қабристонии "Лучоб"-и ноҳияи Синои шаҳри Душанбе баргузор гардид.

Ҳайати профессорону омӯзгорон ва

кормандони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба наздикону пайвандони устод Гулназар Келдӣ, ба шогирдону ҳаводорони эҷодиёти ӯ ва ба аҳли илму адаби Тоҷикистон бинобар даргузашти шоири маҳбуби халқ ҳамдардӣ изҳор менамоянд.

Ҳақназар Ғоиб
Тасалло дар реҳлати дӯстам Гулназар
Ин ҷаҳон бе Гулназар маънӣ диҳад?
Бе чунин марди хунар маънӣ диҳад?
Ин муаммо нокушода мондааст,
Тифли ин маънӣ назода мондааст.
"Омаду рафтани" чӣ маънӣ доштааст?
Чист асли асли ин банду шикаст?
Ин муаммо таҳ ба таҳ нақшода аст,
Нокушода бода андар бода аст.
Рози ноҳонист рози Кирдигор,
Гунгарши бекарон дар беканор.
Рӯҳ, танҳо рӯҳ бикшоёд варо,
(Он чи нофаҳмост баҳри зиндаҳо)...
Бар замин пайдо шава, эй рӯҳи бузург,
Деҳ фараҳ андак ба андӯҳи бузург.
Бодаи Ҳақро ба ҷонҳо рез-рез,
Бодаи Ҳақ хоҳад акнун рӯҳ низ.
Баркушо асрори гунги субҳи шом,
Бодаи Ҳақ рез дар ин шоҳҷом...
Андаке то з-он кушоёд розҳо,
Асли ин анҷому ин оғозҳо.
Баъди кайҳонӣ ба кайҳонҳо кушо,
Бо малакҳо шеърӣ кайҳонӣ саро.
Бо нубуғи офтобии бузург
Шеърборон кун ҳама зулматсаро.
Ин тасалло рӯҳамон бахшад ба ҷон:
"Бо малакҳои кунун ту ҳамзабон"...
Дар Замин, ки ҷовидият ёфтӣ,
Дар Само ҳам як шудӣ бо ҷовидон.

Саргаранги зиндагиам, эй рафиқ,
Сад ҳазору як нафас бошад яке.
Аз нигоҳи беканорӣ анд лак,
Менамояд андаке дар андаке.
Як фақат Шоҳи сухан дар маснадаи
Менишинад бегазанду устувор.
"Мо Худоро бо сухан бишнохтем",
Бо сухан омад паём аз Кирдигор.
Дӯстам, эй дӯстам, эй дӯстам,
Эй ки бошӣ зинда дар мулки сухан.
Бо сухан дар баъзи дунёи малак
Баъд аз ин ороя сози анҷуман.
Баъзи кайҳонист кайҳонхислатӣ,
Ҷо бувад сад бекарон дар бекарон...
Ман муборак гӯямат, эй дӯст, дӯст,
Моликият навнубуғи ҷовидон.

МАКТУБИ ИТТИЛООТӢ

Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ санаи 14 ноябри соли 2020 конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявиро дар мавзӯи "Масъалаҳои мубрами илму маориф дар шароити ҷаҳонишавӣ" доир менамояд. Конференсияи мазкур ба 75 - солагии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бахшида мешавад.

Самтҳои асосии фаъолияти конференсия:

- Масъалаҳои мубрами илмҳои табиатшиносӣ;
- Мавқеи илмҳои дақиқ ва риёзӣ дар рушди босуботи кишвар;
- Татбиқи имкониятҳои ТИК дар раванди таълим;
- Саҳми илмҳои иқтисодӣ дар рушди саноатикунонии кишвар;
- Аҳамияти илмҳои ҷомеашиносӣ дар ташаккули маънавият;

конференсия ба таъб мерасад. Маваде, ки дар маҷмӯаи мазкур ба нашр мерасад, дар сомонии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ низ ҷой дода мешавад.

Нашри маводи конференсия РОЙ-ГОН аст.

Шартҳои иштирок дар конференсия. Сарфу харҷи сафари иштирокчиён ба зиммаи муассисае, ки онҳоро намоёндагӣ мекунад, вогузошта шудааст.

Мақолаҳо то 20-уми октябр соли 2020 ба Кумитаи тадорукот дар ҳаҷми 3-6 саҳифа дар шакли электронӣ, ки мазмуни он ба масъалаҳои баррасишавандаи конференсия мувофиқ бошад, қабул карда мешаванд.

Мақолаҳо ба Кумитаи тадорукот ба нишонии электронии konfrons@kgu.tj фиристода мешаванд. Тасдиқи гирифтани мавод, интиҳоби он ва даъватно-

- Нақши илмҳои гуманитарӣ дар замони муосир;

- Нақши ДДК дар тайёр кардани кадрҳои баландихтисос.

Забони конференсия: тоҷикӣ ва русӣ.

Тарзи иштирок дар конференсия: мустақим (ҳузур доштан) ва фосилавӣ (онлайн).

Маҷмӯаи мақолаҳои конференсия ба таъб мерасад. Маваде, ки дар маҷмӯаи мазкур ба нашр мерасад, дар сомонии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ низ ҷой дода мешавад.

Нашри маводи конференсия РОЙ-ГОН аст.

Шартҳои иштирок дар конференсия. Сарфу харҷи сафари иштирокчиён ба зиммаи муассисае, ки онҳоро намоёндагӣ мекунад, вогузошта шудааст.

Мақолаҳо то 20-уми октябр соли 2020 ба Кумитаи тадорукот дар ҳаҷми 3-6 саҳифа дар шакли электронӣ, ки мазмуни он ба масъалаҳои баррасишавандаи конференсия мувофиқ бошад, қабул карда мешаванд.

Мақолаҳо ба Кумитаи тадорукот ба нишонии электронии konfrons@kgu.tj фиристода мешаванд. Тасдиқи гирифтани мавод, интиҳоби он ва даъватно-

маи расмӣ ба воситаи нишонии электроние, ки мавод ба Кумитаи тадорукот ворид гардидааст, иттилоъ дода мешавад.

Ба муаллифон маҷмӯаи мақолаҳои конференсия зимни баргузори он супорида мешавад. Мақолаҳо, ки пас аз муҳлати муқарраргардида ва ё бе риояи талаботи пешниҳодшуда фириастода шудаанд, баррасӣ намешаванд. Аз муаллифон эҳтиромона хоҳиш карда мешавад, ки мақолаҳоро пас аз таҳрири ҷиддӣ ирсол намоёнд.

ҚОИДАҲОИ ПЕШНИҲОДИ МАҚОЛА:
Формати мақола - А 4, андозаи ҳуруф 12 Times New Roman ё Times New Roman Tj, фосилаи байни сатрҳо - 1,0, ҳошияҳо аз ҳама тарафҳо - 2 см, бо риояи баробарии сатрҳо, фосилаи сархат (абзатс) - 1,5 см.

Унвони мақола аз мобайн ва бо ҳарфҳои калон. Пас аз фосилаи яккаратта - насаб ва ҳарфҳои аввали ном ва номи падари муаллиф (муаллифон), номи муассиса (ташкilot) ва нишонии электронӣ.

Номгӯии адабиёти истифодашуда дар охири мақола аз рӯйи тартиби алифбо оварда шуда, аз матни асосӣ бо як сатри ҳоли ҷудо мешавад. Овардани манбаи иқтибос дар поварақ мумкин нест, яъне ҳангоми иқтибосоварӣ адабиёти истифодашуда ва саҳифаи мушаххаси он бояд дар қавси чаҳоркунҷа [] нишон дода шавад. Намуна: [3, с.40]. Яъне адабиёти 3, саҳифаи 40.

Дар ҳолати ба мавзӯҳои конференсия мутобик набудани матн ва риоя нашудани талаботи мазкур кумитаи тадорукот ҳуқуқи барои нашр тавсия надодани мақоларо дорад.

Кумитаи тадорукот

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2019 ба донишҷӯи соли 2-юми факултаи молиявӣ иқтисодӣ (таълими рӯзона) Муҳаммадҷони Одинашо додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

XXXX

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба донишҷӯи соли 3-юми факултаи омӯзгорӣ (таълими ғоибона) Ғоибзода Сумангули Исмоил додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

XXXX

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба донишҷӯи соли 3-юми факултаи химия, биология ва география (таълими ғоибона) Хунова Таҳмина Раҷабалиевна додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

XXXX

Аттестати хатме, ки соли 2008 МТМУ № 4-и шаҳри Кӯлоб ба хонандаи ҳамин мактаб, сокини шаҳри Кӯлоб Муродова Миҷгона Ҷалилова додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

XXXX

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2017 ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи филологияи хоричӣ (таълими рӯзона) Маниномов Шералӣ додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

ТАСДИҚИ РАМЗИ ТАҶЛИЛИ ҶАШНИ 700-СОЛАГИИ ШОИРИ БУЗУРГИ ТОҶИК - КАМОЛИ ХУҶАНДИ

04.08.2020. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рамзи таҷлили ҷашни 700-солагии шоири бузурги тоҷик - Камоли Хуҷандиро интихоб карданд.

Рамзи мазкур аз ҷониби Академияи мусаввири Тоҷикистон, Иттифоқи рас-

сомон ва Донишкадаи санъати тасвирӣ ва дизайн омода гардида, бо иштироки мутахассисони Академияи миллии илмҳо дар бахши ёрдамчи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Рамзи 700-солагии Камоли Хуҷандӣ доирашакл буда, гирдогирди рамзро се хат - сурх, сафед ва сабз фаро гирифтааст, ки таҷассумгари Парчами давлатӣ маҳсуб меёбанд. Дар гирди рамз бо забони тоҷикӣ "Камоли Хуҷандӣ" навишта шуда, дар поёни он "700" бо рақам нишон дода шудааст. Инчунин дар поёни акс рамзи шараф низ ҷой гирифтааст.

Вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, воситаҳои ахбори омма метавонанд ба сифати намуна аз рамзи 700-солагии Камоли Хуҷандӣ, ки дар сомои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (www.president.tj) ҷойгир шудааст, васеъ истифода намоянд.

ТАМОШОИ ДАРСИ СУЛҲ

Санаи 17.08.2020 ҳайати омӯзгорону кормандони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар тамоми факултетҳо ва толарҳо суҳанронии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти кишвар, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро бахшида ба Рӯзи дониш тавассути оинаи нилгун ва проекторҳо мустақиман тамошо карданд.

Садорати донишгоҳ низ дар толори фарҳангии бинои маъмури Дарси сулҳу тамошо карданд. Дар охир ректори донишгоҳ профессор Мирализода Абдусалом баромад карда, муҳтавои суҳанронии Пешвои миллатро ба ҳозирин шарҳ дод. Ректори донишгоҳ қайд

намуданд, ки ҳар камбудиву нуқсоне, ки Пешвои миллат дар баромадашон иброз доштанд, барои ҳалли онҳо камари Ҳиммат мебандем.

РӯЗНОМА СОМОНАИ ХУДРО СОЗМОН ДОД!

Ба маълумоти ҳаводорон ва хонандагони рӯзномаи "Анвори дониш" мерасонем, ки рӯзнома сомонаи худро бо номи www.anvor.tj созмон дод.

Минбаъд хонандагон метавонанд моро дар интернет ҳам бихонанд. Сомона дорои бахшҳои ҷолиб буда, маводҳои хонданӣ ҷой дода шудааст.

Ҳамаи шуморо ба хондани сомонаи рӯзнома даъват мекунем.

ТАШРИФИ ВАЗИРИ МАОРИФ ВА ИЛМ БА ДОНИШГОҲ

Рӯзи 15.08.2020 ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон академик Муҳаммадюсуф Имомзода ташриф оварда, дар баробари шиносӣ пайдо намудан аз фаъолияти донишгоҳ бо садорати донишгоҳ ва роҳбарони факултаҳо суҳбати муфид анҷом доданд.

Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон академик Муҳаммадюсуф Имомзода ба садорати донишгоҳ роҷеъ ба баланд бардоштани сифати

таҳсилот, нерӯи зеҳнии устодони донишгоҳ, тадбирҳои ҷиҳати амалӣ намдани "Бистсолаи омӯзиш ва рушди фаҳми табиию илмӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф", корҳои бунёдкорӣ ва бо дастоварди арзанда истиқбол намудани 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дастуру машваратҳо доданд.

Ҳамзамон ҷиҳати иҷрои қонунгузори маориф ва риояи интизоми меҳнат дар муассисаҳои олии супоришҳои мушаххас дода шуд.

НИШАСТИ МАТБУОТӢ БО ВАО

Рӯзи 21-уми июли соли 2020 дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ нишастии матбуотӣ оид ба фаъолияти муассиса дар шашмоҳаи аввали соли 2020 бо иштироки намояндагони воситаҳои ахбори омма баргузор гардид.

Дар оғози нишастии матбуотӣ ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо оид ба ҷамъбасти соли 2019 ва шашмоҳаи аввали соли

2020 тариқи рӯномаи (презентация), диаграмма ва омори дақиқу саҳеҳ пешниҳод намуда, аз ҷумла иброз доштанд, ки ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ дар давраи ҳисоботӣ қору фаъолияти худро дар асоси дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Қарорҳои Ҳукумати ҶТ, барномаҳо, концепсияҳо, стратегияҳо, қарорҳои мушова-

ТАШРИФИ САФИРИ ҶУМҲУРИИ ҲИНДУСТОН ДАР ТОҶИКИСТОН БА ДОНИШГОҲ

Санаи 07.07.2020 сафири Ҷумҳурии Ҳиндустон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Вираҷ Сингх ва котиби дуюми сафорат доктор Абдул Самӣ ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ташриф оварданд. Дар ин сафар намояндагони сафорати Ҷумҳурии Ҳиндустонро раиси шаҳри Кӯлоб Вализода Абдуқодир Исуф ҳамроҳӣ мекарданд. Ҳайати омӯзгорон, донишҷӯён ва роҳбарияти Донишгоҳ ҳамаи меҳмононро бо як самимияти хоса пешвоз гирифтанд.

Дар нишастии мазкур сараввал раиси шаҳри Кӯлоб суҳанронӣ намуда, меҳмононро шодбош гуфтанд. Сипас, ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо суҳанронӣ намуда, меҳмононро ба шаҳри бостонии Кӯлоб, махсусан ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ хушомадед гуфтанд.

Мирализода Абдусалом қайд намуданд, ки барои мо боиси ифтихору сарфарозист, ки дар партави татбиқи сиёсати хориҷӣ дар ҷумҳурии соҳибистиқлоли Тоҷикистон муносибатҳои ҳасанаи дӯстӣ ва ҳамкории Тоҷикистон бо соири кишварҳои дунё, аз ҷумла, бо кишвари бо мо дӯсту бародари Ҳиндустон дар ҳоли рушд қарор дорад. Инчунин, тавассути таълимоти орифонаи мутаффакири машриқшамин Мир Сайид Али Ҳамадонӣ, ки решаҳои авлодашон ба Ҳиндустон мерасад, робитаҳои фарҳангии ин ду кишварро қавӣ гардонид, онро сол то сол густариш медиҳад. Дар ин росто, ҳамасола шахсони баландмақом ва дахҳо сайёҳони кишвари Ҳиндустон мақбараи ин орифи бузургро зиёрат мекунанд.

Ҳамзамон, роҳандозӣ гардидани ҳамкории гуногунҷанба ва судманди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишвари ба мо дӯсту ҳамҷавори Ҳиндустон дар самти илму маориф дар давраи соҳибистиқлоли имкон фароҳам оварданд, ки як қатор лоиҳаҳо ва Созишномаҳои байнидавлатӣ ба имзо расида, дар заминаи онҳо табудули донишҷӯёну омӯзгорон ва кормандони соҳаи илму маорифи кишвар дар Ҳиндустон анҷом дода шаванд.

Ҳамин аст, ки дар давоми солҳои таҳсили 2017-2019 Шӯрои Ҳиндустон оид ба пешбурди муносибатҳои фарҳангии Сафорати Ҷумҳурии Ҳиндустон дар Тоҷикистон, бурсияҳо (квота) барои донишҷӯёни Тоҷикистон ба таҳсили базавӣ (3 сол), таҳсили пас аз хатми донишгоҳ (2/3 сол) ва таҳсили докторӣ (5 сол) дар донишгоҳҳои олии Ҳиндустон зиёда аз 40 барномаву имконоти таҳсили коромӯзӣ ва тадқиқотҳои илмӣ дар кишвари Ҳиндустон барои донишҷӯёну омӯзгоронро эълон намуда, бо ташаббуси Сафо-

раи Вазорати маориф ва илми ҶТ, низомномаҳо, нақшаи корӣ, қарорҳои Шӯрои олимони донишгоҳ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф ба роҳ монда, ҷиҳати дар амал татбиқ намудан тадбирҳои зарурӣ андешида, корҳои назаррасу муҳимро анҷом додаанд.

Ректори донишгоҳ бо таъкид ба захираҳои кадрӣ, чун сарвати арзишманди донишгоҳ қайд намуд, ки дар ин муассисаи олии таълимӣ иқтидори бузурги кадрӣ соҳаи маорифи кишвар қору фаъолият менамояд ва боиси ифтихор ва сарбаландии мост, ки хатмкардагони донишгоҳ дар зиёда аз 50 давлати дунё (Россия, ИМА, Канада, Олмон, Швейтсария, Италия, Англия, Белгия, Австрия, Туркия, Яман, ИДМ ва ғайра) қору фаъолият карда, обрӯю нуфузи ватану миллати азизи моро афзун карда истодаанд ва донишгоҳ мавқеи байналмилалиро касб намудааст.

Таъкид рафт, ки дастгириву ғамхориҳои Пешвои маорифпарвари то-

рати Ҳиндустон дар Тоҷикистон дар Донишгоҳ озмунҳо гузаронида шудаанд, ки дар онҳо зиёда аз 150 нафар довталабон иштирок намуда, дар доираи барномаҳои гуногун ба Ҳиндустон ба таҳсил фарогир шудаанд.

Боиси хушнудист, ки соли 2018 сафири Ҳиндустон дар Тоҷикистон ҷаноби Шри Сомнат Гош, котиби сафир оид ба масъалаҳои фарҳангӣ Абдул Самӣ ва муаллимаи йога хонум Видио Пракаш Амуте ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ташриф оварда, семинар дар мавзӯи "Йога барои сихати ва саломатӣ" баргузор намуданд.

Дар семинари мазкур зиёда аз 200 нафар донишҷӯён иштирок доштанд, аз ҷумла 50 нафар донишҷӯёни факултети тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ, пас аз машғулиятҳои дарсӣ бевосита дар раванди машқи йога иштирок намуданд.

Инчунин, ёдовар мешавем, ки то имрӯз 13 нафар омӯзгорону донишҷӯёни донишгоҳ дар конференсияҳо, саммитҳо, курсҳои тақмили ихтисос, зинаи бакалавр ва магистратура дар кишвари Ҳиндустон таҳсил намуда, донишҳои андӯхташонро дар раванди таълиму тарбия васеъ истифода мебаранд.

Дар рафти суҳбат сафири Ҷумҳурии Ҳиндустон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Вираҷ Сингх ба ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом ҷиҳати дар сатҳи баланд қабул намудани онҳо ва пешниҳодоти густаришдиҳандаи ҳамкории изҳори қаноатмандӣ намуданд.

Дар охири нишаст ректори донишгоҳ Мирализода Абдусалом ба меҳмонон рамзи суннати тоҷикон тоқи чакан, расмҳои бо даст тасвирфтаи мақбараи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ ва манзараҳои табиати нотакрори Тоҷикистон, китоби "Тоҷикон"-и Бобоҷон Ғафуров ва асари Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон "Тоҷикон дар оинаи таърих"-ро (бо забони англисӣ) ҳамчун тӯҳфа тақдим намуданд.

ҷикон ба мо нерӯву тавоноӣ бахшида, водор месозад, ки ворисони воқеии абармардонии соҳаи маориф ба мисли Рӯдакии Сино ва Фирдавсии бузург бошем, то ки кадрҳои баландиҳтисос тарбия намоем ва дар рушди илму инноватсия мавқеи худро нигоҳ дошта тавонем.

Инчунин, профессор Мирализода Абдусалом иброз доштанд, ки дар донишгоҳ корҳои ободониву созандагӣ вусъат ёфта, биноҳои таълимӣ ва атрофи онҳо аз таъмири наву замонавӣ бароварда шуданд. Дар ҳақиқиати №3 низ таъмири асосӣ гузаронида шуда, бо лавозимоти зарурӣ муҷаҳҳаз гардонид шуд.

Дар фарҷоми нишастии хабарӣ ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо ба саволҳои зиёдаи намояндагони ВАО ҷавобҳои мушаххас дода, онҳоро ба ҳамкории минбаъда баҳри пешрафт ва рушди таълиму тарбия ва илму инноватсия дар донишгоҳ даъват намуд.

ТАБРИКОТИ РЕКТОРИ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Миралӣзода Абдусалом Мустафо ба муносибати Рӯзи Дониш

Ҳамватанони азиз!

Ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷӯёни гиромӣ!

Ба ҳамаи мо маълум аст, ки ҳамасола дар ватани азизамон Тоҷикистон Рӯзи дониш ба унвони гиромидошти илму дониш бошукӯҳ ҷашн гирифта мешавад. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки Ҳукумати мамлакат, махсусан Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон тавачҷуҳи пайваста ва эҳтироми хос ба аҳли илму маориф доранд.

Аз ин хотир, пеш аз ҳама Рӯзи донишро, ки саршавии соли таҳсил аст, ба хонандагону донишҷӯён, маорифчиён, мардуми сарбаланди тоҷик ва кӯдакону наврасоне, ки аввалин маротиба ба мактаб қадам мегузоранд, табрик гуфта, ба шумо саломатӣ, зеҳни бурро ва хониши хубу рафтори намунавиро таманно дорам.

Мутаассифона, соли таҳсили 2019-2020 дар кишвар бемории коронавирус ба қайд гирифта шуд. Бо мақсади ҳифзи саломатии хонандагону донишҷӯён, омӯзгорон ва кормандони соҳаи маориф бо қарори Ситоди ҷумҳуриявӣ соли таҳсил барвақт қатъ гардид ва муҳлати таътил ҳам дарозтар карда шуд.

Хушбахтона, бо талошу заҳматҳои шабонарӯзии Ҳукумат ва хизмати фидокоронаи кормандони соҳаи тиб шиддати беморӣ хеле паст гардид ва ҳоло дар тамоми муассисаҳои таълимӣ дарс рафта истодааст.

Ҳайати омӯзгорону донишҷӯён ва кормандони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз тавачҷуҳи рӯзафзуни Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба мактабу маориф ва илму фарҳанг, аз ҷумла ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ рӯҳбаланд гардида, дастуру супоришҳои Пешвои муаззами миллатро дар мулоқот бо зиёиёни кишвар, Паёмҳои солони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дарси сулҳ, ки ҳамасола дар муассисаҳои таълимӣ бо кормандони соҳаи маорифи кишвар баргузор мегардад, ҳамчун ҳуҷҷати раҳнамунсоз сармашқи фаъолият дониста, баҳри татбиқи онҳо пайваста саъю кӯшиш менамоянд.

Раёсати донишгоҳ бо иштироки фаъоли омӯзгорон ва донишҷӯён дар соли таҳсили 2019-2020 дар як қатор чорабинҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла, бахшида ба "Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ", "Рӯзи таъсисёбии Қувваҳои мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон", "Рӯзи Модар", "Ҷашни байналмилалӣ Наврӯз", "Рӯзи қавонони Тоҷикистон" ва қорҳои фаҳмонидадиҳӣ ҷиҳати пешгирии бемории сироятии коронавирус фаъолона иштирок намуданд.

Ҳамзамон дар давраи авҷгирии бемории сироятии коронавирус аз ҷониби омӯзгорони донишгоҳ ба таври ихтиёрӣ ба 60 нафар духтурони беморхонаи сироятии шаҳри Кӯлоб маводи ниёзи аввалия кӯмак расонида шуд.

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар рейтингҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз рӯи 36 нишондиҳандаи таълимӣ илмӣ роҳандозӣ мегардад, дар даҳгонаи дуюм қарор дорад.

Раванди таълим дар ин давра муътадил идома ёфта, назорати асосӣ, ҷамъбасти пурраи сессияи санҷишию имтиҳонии зимистона ва тобистонаи соли таҳсили 2019-2020, омодагӣ ва дар сатҳи зарурӣ ҷамъбаст намудани қори Комиссияи аттестационии хатми соли таҳсили 2019-2020, таъмини донишҷӯён бо стипендия, назорати давомоти донишҷӯёни таълими рӯзона, ғойбона, таҳсилоти фосилавӣ ва магистратура равона карда шуд.

Азҳудкунӣ дар сессияи ҷамъбасти имтиҳоноти тобистона 91,9 %-ро ташкил дод, ки нисбат ба нимсолаи аввали соли таҳсил 13,8 зиёд мебошад.

Бо мақсади саҳми назаррас гузоштан дар рушду такомули илм омӯзгорон дар 29 кафедраи амалкунандаи донишгоҳ ба

қорҳои илмӣ-тадқиқотӣ машғул буда, ҳамасола ба таъбу нашр ва таҳияи рисолаву монография ва китобҳои илмӣ таълимӣ машғул мебошанд.

Дар давраи ҳисоботи аз 588 нафар ҳайати омӯзгорон 521 нафарашон дар қорҳои илмӣ-тадқиқотӣ машғул мебошанд, ки ин ба 88,6%-и теъдоди омӯзгорони донишгоҳ баробар буда, нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 11,3% зиёд мебошад. Яъне, аз 140 нафар омӯзгороне, ки ба қорҳои илмӣ-тадқиқотӣ машғул набуданд, бо ташкили семинарҳои омӯзишӣ, машваратҳои илмӣ ва талаботи ҷиддӣ 73 нафарашон бо мавзӯ ва роҳбари илмӣ таъмин гардида, қорҳои илмӣ-тадқиқотии худро оғоз намуданд.

Ҳамасола маблағгузориҳои самти илм аз тарафи Ҳукумати ҷумҳурий афзоиш меёбад. Вобаста ба ин, дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои пешрафти илм ва омода кардани кадрҳои илмӣ-педагогӣ шурӯъ аз соли таҳсили 2013-2014 дар асоси қарори Шӯрои олимони донишгоҳ омӯзгорон барои ҷимояи рисолаҳои номзадӣ 3000 сомонӣ ва ҷимояи рисолаҳои докторӣ дар ҳаҷми 5000 сомонӣ ҳавасманд гардонида мешаванд. Аз соли 2013 то инҷониб аз ҳисоби суратҳисоби махсуси донишгоҳ барои ҷимояи рисолаҳои номзадӣ ва рисолаҳои докторӣ зиёда аз 110 000 (сад ҳазор) сомонӣ ҷудо карда шудааст, ки 10 000 (даҳ ҳазор) сомонии он ба 6 моҳи аввали соли 2020 рост меояд. Ин иқдом минбаъд низ идома хоҳад ёфт.

Дар 6 моҳи 2020 ба 4 нафар омӯзгорон муяссар гардид, ки рисолаҳои илмӣ номзадин худро дифоъ намоянд. Зиёда аз 30 омӯзгорони донишгоҳ қорҳои илмӣ-тадқиқотии худро дар шакли рисолаи илмӣ ба охир расонида ба шӯроҳои ҷимоя пешниҳод карда истодаанд, ки аллакай санаи ҷимояи 4 нафар омӯзгорон маълум гардидааст.

Дар 6 моҳи сипаригардида 13 конференсия, семинар ва дигар чорабинҳои илмӣ дар сатҳи донишгоҳ ва шаҳр ташкил карда гузаронида шуд, аммо мутаассифона баргузориҳои 2 конференсияи ҷумҳуриявӣ, ки мебоист моҳҳои май ва июни соли равон гузаронида мешуданд, бинобар сабаби ба таври фаврӣ ба таътил баромадани омӯзгорон ба таъхир гузошта шуд.

Ноил шудан ба дастовардҳои баланди таълимӣ-методӣ, илмӣ, тарбиявӣ ва молиявӣ хоҷагидорӣ дар ҳама самтҳо аз ҳадафҳои асосии Раёсати донишгоҳ ба ҳисоб рафта, барои баланд бардоштани сатҳи сифати таълим, нуфузу эътибори ин маҳзани илму маърифат дар арсаи ҷумҳурию байналмилалӣ, ҳамзамон, ҷиҳати татбиқи амалии сиёсати маорифпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пайваста ҷаҳду талош сурат мегирад.

Дар охир омӯзгорону донишҷӯён, хонандагон, наврасону ҷавонон ва кулли мардуми кишварро ба Рӯзи дониш ва оғози соли нави таҳсил табрик мегӯям.

Рӯзи дониш муборак, ҳамкасбони гиромӣ!

НАВИШТАҲОИ ТАБОБАТИ БО ҲАМКОРИ ҚАДРДОҶАМ БЕҚАРОР

**Исом ФУЛОМОВ, доктори
илмҳои педагогӣ, профессори
кафедраи математикаи олий**

ТАНЗ

Ҳамкори шиноси донишгоҳамон Беқарор бемор аст: муттасил аз ҳар ҷониб хабарҳо меорад, дар байни дӯстон ва ҷамаи онҳое, ки ба ӯ пайвастагӣ доранд, низоъ меандозад. Ҷамаи ин амалҳоро аз дили неку меҳрубонӣ ба ҷо меорад, зеро ӯ ҷумла ёронро баробар дӯст медорад: агар дар ягон ҷо нисбат ба ягон кас суҳан равад, фурсатро аз даст навода, аз рӯи афсӯсхӯрӣ ва рафъи ҳодиса онро нақл карда медиҳад. Таассуфи ӯ аксар вақт ба ҷанҷол анҷом меёбад.

Бинобар ин, барои табобати Беқарор доруҳои зайл зарур аст. Бемор бояд камтар ҷонибдор рафта, худро бештар ба каноно гирад, он вақт барои гирдуи бефоидаи ӯ вақт кам менамояд. Дар он сурат ба дӯстон ва ба худаш кам зиён меорад. Айни замон, ҳар рӯз се доруи хокаро, ки аз андешамандӣ ва дӯстии ҳақиқӣ таркиб ёфтааст, дар ӯ майли ёрӣ расонидани наздикон ва муҳаббати ҳақиқӣ доштанро парварида, ба шараф ва неккирдорӣ асос ёфтаанд, пайваста бояд истеъмом намояд, он гоҳ ӯ аз нақлҳои зараровар эмин хоҳад буд.

Ба соҳибхотирони боэътибор Ғайбаталӣ

Дар роҳи пайдо кардани шиносо ба Ғайбаталӣ вохӯрданд. Дониста гирифта, ки ӯ бемор будааст. Барои манфиати хеш ба шахсияти одамони бошарафу софдил бо ишораҳои норавшан гап зада ғайбат ҳам мекардааст. Ӯ аз рӯи имкониятҳои худ ҷамаи воситаҳоро истифода мебардааст. Барои писанд омадан дар чашми кас ҷоп-

лусӣ мекунад, дар ғайбаш бошад, суҳанҳои носазою нолоиқро раво медонад ва баҳри соҳибхотиромии хеш шараф ва адлу инсофро кайҳо боз фаромӯш карда будааст.

Ғайбаталӣ моҳирии худро нишон дода, ҳар рӯз навигариҳои зиёди ҳайратангез нақл мекунад, гарчанде онҳо дар атроф ба вуқӯъ ҳам намоида бошанд, аз бомаърифатӣ ва боимонии хеш болида, амалҳои ҷамаи ҳамкоронро зерӣ танқид мегирад. Хулоса, барои табобати ин гуна шахсон доруҳои зарур аст.

Эзоҳ: Ҳарчанд андеша кардам, ки барои Ғайбаталӣ муҳтарам бо сабаби авҷгирии бошиддати дардаш доруҳои навиҷам, натавонистам. Барои шифоёбии ӯ маслиҳати дӯстон лозим аст. Ман бошам, аниқ тасдиқ карда наметавонам, ки Ғайбаталӣ аз ин касали раҳӣ меёфта бошад, ё не, вале ба андешаи ман бемории ӯ табобатнашаваанда аст.

Ба муҳтарам Саммзабон

**Дар ҳақиқи ӯ мадҳу дар ҳақиқи ту замм,
Дар ҳақиқи ӯ шаҳду дар ҳақиқи ту самм Рӯмӣ**

Саммзабон шахси мағрур, ҳавобаланду худписанд аст. Ин сифатҳо бевосита аз табиати худдӯстии ӯ ба амал омадаанд. Худдӯстӣ бошад, ба он бурда мерасонад, ки шахс худбини мутақаббир мешавад; кӯшиш мекунад, ки худро беш аз он ки ҳақиқат, нишон диҳад, фикри дигаронро ба эътибор намегирад, даъвои болонии худро ҳам мекунад.

Саммзабон аз хурӯшиданҳои пайваста зуд-зуд бемор мешавад. Барои шифо ёфтани дард ба ӯ доруҳои лозим аст. Агар доруи доирашаклро, ки бо номи дӯстӣ ва неки дар байни халқ машҳур аст, истеъмом намоӣ, шифо меёбад, ё ҳар рӯз 30-40 ҷамаи соҳирро талаби амал қарор диҳӣ, дигар бадсуҳанӣ намекунад.

Ба коридари муҳтарам Киноягар Ҳангоми вохӯриҳои ҳамкорон қайд мекарданд, ки соҳибхотиромии ҷамагон Киноягар шахси оқил ва духӯра аст. Бале, бале... Кимёгар не, Киноягар! Духӯраҳо фақат рӯзҳои гузашта набуданд, онҳо фардо, пасфардо ва доимо дар байни одамон ҳастанд. Бо ишораҳои норавшан суҳан гуфтан одат ва иллати доимии онҳост. Иллат бошад (бо гуфтаи Ибни Сино)

ду навъ аст: яке баростӣ ва дигаре бо рамзӣ ифода меёбад. Забони духӯраҳо ҳеҷ гоҳ аз ғайбату суҳанчинӣ баста нест. Чӣ илоҷ?! Одат шудааст. Ба ҳамаи маъни дар зарбулмасали халқӣ омадааст: "Иллат биравад, одат бимонад."

Духӯраҳо худро дӯстони сазовор мешуморанд. Аммо афсӯс... дар амал ин тавр нестанд. Халқ панд медиҳад, ки чун иқрори дӯсти кардӣ ва вақте ки суҳани меҳру садоқат дар миён омад, дурӯягӣ макун, зеро он кирдори носавоб ва нопокӣ аст.

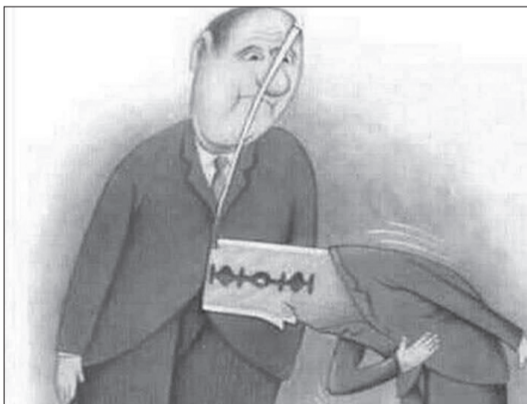
**Мазан раҳ, то бурун аз раҳ наияфтӣ,
Мазан чаҳ, то даруни чаҳ наияфтӣ.**

Ҳилолӣ

Сиришти духӯра чӣ тавре ки ҳақиқат, гуфтораш низ ҳамон тавр аст. Аз ин рӯ, дар дониши ирфонӣ омадааст, ки аҳли духӯраҳо мансуби дузаханд.

Иллати Киноягари оқилу духӯраро чӣ тавр мулоҷиҷа бояд кард? Албатта бо доруҳо.

Муҳтарам Киноягар ҳардам барои худ чизи ғайримқонро хоҳиш дорад. Ӯ меҳ-

ҳад шахси шуҳратманд бошад, вазифаҳои намоёнро соҳиб шавад ва бесабаб нест, ки баъзан дар ғайби дӯстон дар гуфтугӯ бо ҳамкорон ишора мекунад: "Ман кучою ӯ кучо!"

Ин иллат аз хунукмизочӣ ба амал омада, ҳангоми тарбияш шиддат ёфтааст. Барои рафъи ин рутубатҳо ба ӯ лозим аст, ки аз ин кирдори носавоб дурӣ ҷӯяд ва илми ақлиро омӯзад. Агар синну сол барои омӯхтан имкон надиҳад, даргумон аст, ки беморӣ табобат карда шавад.

осори адабиёти ҷаҳон

1. Маҳмудов Баҳриддин, муаллими калони кафедраи назарияи иқтисодии факултети молиявию иқтисодӣ.

Донишҷӯён ва магистрантон: Номинатсия аз ёд кардану хондани осори адибони классики тоҷик

1. Давлатмуродов Қурбоналӣ, донишҷӯи курси 4-уми факултети таърих ва ҳуқуқ;
2. Бобоева Мавзуна, донишҷӯи курси 2-юми факултети иқтисод ва идора.

Номинатсия аз ёд кардану хондани осори адибони муосири тоҷик

1. Умаров Саидшо, донишҷӯи курси 4-уми факултети филологияи тоҷик ва журналистика;

2. Раҳмонзода Манижа, донишҷӯи курси 2-юми факултети таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ;

3. Наимов Довуд, магистранти курси 2-юми факултети филологияи тоҷик ва журналистика;

4. Зиёдамоҳи Акрамхон, донишҷӯи курси 2-юми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг;

5. Парвонаи Давлат, донишҷӯи курси 2-юми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг;

Номинатсия аз ёд кардану хондани ашъори бачагона ва афсонаву ривоятҳои халқӣ тоҷик

1. Ҳасанова Ганҷина, донишҷӯи курси 3-юми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг.

Номинатсия аз ёд кардану хондани осори адабиёти ҷаҳон

1. Қодирова Мархабо, донишҷӯи курси 3-юми факултети филологияи рус;
2. Ҳабибуллозода Сайёҳат, донишҷӯи курси 4-уми факултети филологияи хоричӣ.

Санабар ШАРИФОВА, омӯзгори муассисаи тахсилоти умумии №27-и шаҳри Кӯлоб

ҲАМБАСТАГИИ МАКТАБ ВА ВОЛИДОН - АСОСИ РУШИ ТАРБИЯ

Агар мо имрӯз насли дорои ахлоқи ҳақиқӣ ба камол нарасонем, фардо ҷомеа ба мушкилоти иҷтимоиву фарҳангӣ дучор меояд.

Эмомалӣ Раҳмон

Ислоҳоти мактаби маълумоти умумӣ ва касбӣ дар назди муаллимони мактаб ва падару модарон вазифаҳои бағоят калон мегузорад. Мақсади ин вазифаи муҳими тарбияи насли созандаи ҷамъияти демократӣ мебошад. Албатта расидан ба ин ҳадаф робитаи доимии муаллимон ва падару модарон, инчунин аҳли ҷамоатчиғӣ мебошад. Дар баробари мактаб, дар кори таълиму тарбияи волидон низ масъуланд. Оила ва мактаб табақҳои мебошанд, ки дар онҳо мувозинат бояд баробар нигоҳ дошта шавад. Дар ин сурат мо ба тарбияи дурусти фарзанд ва ҷомеаи солим муваффақ мешавем, зеро тарбияи паҳлуҳои бисёре дорад ва ҳар як падару модар бояд хуб донанд, ки тарбияи ҳануз аз батни модар ибтидо мегирад. Ин марҳилаи авали тарбия барои тифл хеле муҳим буда, онро бояд падару модар, аҳли хонавода мақсаднок истифода баранд. Воқеан ҳам, хушбахт инсонест, ки падару модари ӯ босавод ва дорои камолоти баланди маънавиянд ва аз фурсати ба тарбияи ҷудшуда хеле олий истифода менамоянд. Педагоги машҳури рус К.Д. Ушинский навишта буд: "Барои бомуваффақият таълим додану тарбия намудани бачаҳо онҳоро аз ҳар ҷиҳат хуб доништан зарур аст".

Имрӯзҳо таълиму тарбия дар ҷомеаи мо дар сатҳи начандон баланд қарор дорад. Дар ин бора бархе падару модарон ва қисме мактабро ва дигаре ҷомеаро гунаҳкор медонанд. Вале ҳақиқат он аст, ки ҷамаи ин дар яқоягӣ ба тарбияи кӯдак таъсир гузоранд ва моро мебаранд дар ҳамбастагӣ ба тарбияи насли наврас машғул шавем. Чуноне, ки бузургон мегӯянд: "Барои фарзанд ҷаҳор нафар намунаи хуб бошад, фарзанд нохалафу бадрафтор нашавад. Яке падар-дувум модар, сеюм муаллим ва чаҳорум дӯст". Агар яке аз ин ҷаҳор дар тарбияи бемасъулиятӣ зоҳир намояд таъсири он ба тарбияи манфӣ хоҳад буд. Муттаассифона дар ҷомеаи мо омилҳое, ки таъсири манфӣ доранд хеле зиёданд. Пӯшида нест, ки қисме аз мардуми ҷумҳурии мо барои пешбурди зиндагӣ ба муҳоҷирати меҳнатӣ раванд ва ин аввалин зарбаест дар тарбияи кӯдак. Наврасоне ки ба воқеа мерасанд аз набудани падару модар истифода бурда ба корҳои ношоам даст мезананд, роҳҳои нодурустро интихоб мекунад, зеро шӯри ҷавонӣ дар дили онҳо ҷӯш мезанад аз назорати қатъӣ дуранд. Бар замми ин баъзе модарон ҳамарӯза дар бозору корхонаҳо кор мекунад ва барои маслиҳату тарбияи фарзанди хеш вақти кофӣ намеёбад. Робитаи падару модар бо мактаб хеле заиф аст. Таҷрибаҳои нишон медиҳанд, ки ҳатто дар маҷлисҳои падару модарон қисми зиёди волидайнӣ хонандагон ҳозир намешаванд. Аз тасдиқ шудани "Қонун дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" - 9-сол гузашта бошад ҳам то ҳол бархе аз падару модарон нисбат ба тарбияи фарзандони хеш безъатинӣ зоҳир намуда, ҳаёти ояндаи онҳоро зерӣ суол мебаранд. Омилҳои дигаре, ки ба тарбияи нодуруст сабаб мешавад, муҳоҷирати меҳнатӣ аст, ки ҷавонони мо аз пайи дарёфти маблағ шуда аз таълим дурр менамоянд. Сарвари давлатамон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар баромадҳои хеш пайваста таъкид менамояд, ки асоси тарбия аз оила оғоз гардида дар боғчаи мактаб комил мегардад. Аз ин рӯ дар дили ҷавонон муҳаббати Ватан, модар ва миллатро аз хурдӣ ҷой намоед, зеро ҷавонон ояндаи давлату миллатанд.

Хуб мешуд, агар ҷамаи волидон масъулият хис намуда дар яқоягӣ бо омӯзгорон барои тарбияи ҳадафмандонаи насли наврас, ки ояндаи кишвар дар дасти онҳост саҳмгузор мебуданд. Танҳо дар ҳамаи ҳолат метавонем ба ояндаи нек умед бандем.

БАРГУЗОРИИ ДАВРИ ДУЮМИ ОЗМУНИ "ФУРҶИ СУБҲИ ДОНОИ КИТОБ АСТ"

Санаи 05.08.2020 дар толори фарҳангии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" баргузор гардид.

Қобили қайд аст, ки озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" дар асоси низомномаи ҷиҳати таъмини иҷрои мактуби Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16.03.2020, №16/10-83 бо дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии донишҷӯён, магистрантон, докторантони PhD ва омӯзгорони донишгоҳ, баланд бардоштани савияи дониши донишҷӯён, магистрантон, докторантони PhD ва омӯзгорони донишгоҳ, тарғибу ташвиқи китобдориву китобхонӣ, дарёфти ғолибон ҷиҳати пешниҳод ба даврҳои минбаъда баргузор карда шуд.

Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ озмуни мазкурро дар ду давр: даври аввал дар факултетҳо, ки он дар моҳи апрел гузаронида шуда буд ва даври дуюм дар сатҳи донишгоҳ баргузор кард. Озмуни мазкур тибқи низомнома, ки дар асоси фармоиши ректори донишгоҳ тасдиқ гардидааст, аз рӯи панҷ номинатсия гузаронида шуд:

- аз ёд кардану хондани осори адибони классики тоҷик;

- аз ёд кардану хондани осори адибони муосири тоҷик;

- аз ёд кардану хондани ашъори бачагона ва афсонаву ривоятҳои халқӣ тоҷик;

- аз ёд кардану хондани осори адабиёти ҷаҳон;

- истеъдоди шоирӣ.

Дар маҷмӯъ, 42 нафар довталабон ба даври донишгоҳӣ роҳат ёфта, беҳтаринҳо ба даври шаҳрӣ пешниҳод карда шуданд.

Комиссияи озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" истеъдоди донишҷӯён, магистрантон, докторантони PhD ва омӯзгоронро ҳамаҷониба мавриди омӯзиш қарор дода, бо имзои раиси ҳамагон ва аъзои ҳайат хулосаҳои лозимиро пешниҳод намуданд.

Ғолибони озмун аз тарафи комиссияе, ки аз тарафи ректори донишгоҳ тасдиқ карда шудааст, муайян ва бо ифтихорнома ва тухфаҳои пулӣ қадрдонӣ мегарданд, ҳамзамон, ба даври шаҳрӣ озмун пешниҳод карда мешаванд.

Рӯйхати ғолибони даври аввали озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ чунӣ аст:

Омӯзгорон. Номинатсия аз ёд кардану хондани осори адибони классики тоҷик:

1. Шарифов Шамсиддин, омӯзгори кафедраи математика ва методикаи таълими он факултети физика ва математика. Номинатсия аз ёд кардану хондани

РАВОНИ ДУРАХШОНИ ЧЌУРАБЕК НАЗРӢ – ДОНИШ- МАНД ВА НАҒМАСАРОИ БЕҲАМТО, ШОД БОД!

Зафар МИРЗОЁН, ховаршинос, профессори фаҳрии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

Дар сӯги Аҳмад Зоҳир хонуми донишманд ва ширингуфтори кишвари Афғонистон, Фарида Анварӣ порчаи шеъреро хонда буд, ки онро ба Чӯрабек Назрӣ, шахсияти нотақрори Тоҷикистон, ошиқ ва гирифтори сухани дарӣ, пайвандгари навои шеър бо овои тарона, ҷӯяндаи комёби бехтарин сурудаҳои адабиёти классикии форс - тоҷик, низ бахшидан баҷост:

**Ба ҳар баҳор гуле барорад
зи бӯстон сар,
Гуле бирафт, ки н - ояд
ба сад баҳори дигар.**

Кишвари фарҳангпарварони моро раҳо карда ба ҷаҳони ҳамешагӣ раҳт барбастанӣ фарҳангори тоҷик, Чӯрабек Назрӣ зиёни ҷуброннопазири хунарист. Зиёни чашмасе ба донишу шеър тараонаи ҳазорсолаамон.

Ҳар донишину хунармандаи худодод ҳамчун ситораи осмон ҷоё дорад дар осмони истеъдодҳо, ки ҷойи ўро каси дигаре наметавонад пур кунад. Дигар Аҳмад Зоҳир, Одина Ҳошим, Зафар Нозим, Абдулло Назрӣ, Кароматулло Қурбон нахоҳанд пайдо шуд ва ҳатто фарзандонашон натавонанд фароёфтаҳои падарони худро чун худӣ онҳо пеши рӯи нозукаеълону нуктабинон оваранд. Сухани зеборо аз миёни ҳазорон ҳазор офаридаҳо хушачин кардан ва онро бад - он гуна ки офаридгори он сухан хостааст суруда тавонистан, зебоиро бознамоён-дан, худро ба таври боиставу шоиста дар назди бинандагон оростану перостан, на ба ҳар таронасаро зебанда аст. Чӯрабеки фақид бо чеҳраи дилкашу қаду қома-ти саҳнаоро ва хунари дилфиреби душизаҳои хиромонро ба рақс оваранда ва пайвастанӣ сухани жарф бо оҳанги дилнишин ва бо ин ҳама бозтоб намудани саҳнаҳое дар тасвири бузургони адаби дарӣ бозгӯ шуда, камёфт буд.

Шояд касе бипурсад, ки Чӯрабек Назривӣ рӯ ба донишу пажӯҳиши адабиёти ҳазорсолаи форс - тоҷик овардари кадом ангега водошта буд, ки соз ба даст ба саҳна барояд. Ба гумони мо зебошинохтӣ, инсонгарой, ормонгарой, биниши фарҳангии рӯзгори Ҳофиз. Ё ба тобишҳои тасаввуфии Ҳофиз, ки иддае аз адабпажӯҳони имрӯз меҳоҳанд ғазалҳои лисонулғайбро саросар бо он ченак такурӯ кунанд, коре надошт. Ё дар сурудаҳои Ҳофиз ишқи заминиро меканд, гаҳе дар саҳна як даме худро Ҳофизӣ барбатнавози ошиқи "сияҷашмони шӯхи ширинкори шахрошӯб" мепиндошт ва ҳамин буд, ки дар дили нишастагони то-лорҳо шӯру валвала барпо мекард.

**Сина аз оташи дил
дар гами ҷонана бисӯхт,
Оташе буд дар ин хона,
ки қонона бисӯхт.
Танам аз воситаи дурии
дилбар бигудохт,
Ҷонам аз оташи меҳри
рухи ҷонана бисӯхт.
Чавонии Чӯрабек Назрӣ ба замоне**

рост меояд, ки дарахти пуршоҳу барги бо талашҳои устодон Садриддин Айни, Мирзо Турсунзода, Абулқосим Лоҳутӣ, Шарифҷон Ҳусейнзода, Соҳиб Табар, Воҳид Асрорӣ, Хилол Карим, Солеҳ Ашӯрович Раҷабов, Муҳаммад Осимӣ ва дигар равшангарони солҳои 40 - 50 ўми садсолаи гузашта парваронда пургул гашта, рӯ ба самардихӣ оварда буд. Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон (ҳоло донишгоҳи миллии Тоҷикистон) маркази донишвариву фарҳангсолорӣ гашт. Академик Солеҳ Ашӯрович Раҷабов (ректори Донишгоҳ), ин сарвари пурдону пуркор бо як сарсупурдагӣ дил дар роҳи ба воя расонидан ва омодагии ҷавонони закиву хушманда баста буд, то битавонанд бо донишварзони донишсароҳои пешинаи садсола дошта чун донишгоҳҳои Москва, Санкт Петербург, Киев, Боку, Таллин, Вилнюс дар як радиф ба сӯи қуллаҳои фарҳангу дониш гом ниҳанд. Акнун донишҷӯёни тоҷик дар симпозиумҳои баландҷойгоҳ иштирок мекарданд, дар мусобиқаҳои варзишии барои мардуми тоҷик ноошно, чун шамшерзани аврупоӣ (фехтование - рапира), қайқронии якнафара (каное) шоистаи унвони қаҳрамони Иттиҳоди Шӯравӣ мегаштанд. Дар Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ҷамъияти илмии донишҷӯён, маҳфили адабони ҷавон ва дастаи хунарии "Наврӯз" бунёд гардида буд, ки ин кону-нҳои омӯзишу парвариш дар ҳалқаи худ истеъдодҳои умедбахши илмиву фарҳангиро гирд оварда буданд ва Чӯрабек Назривӣ дар он доира ҷойгоҳи намоён-дан ва суфта кардани зеҳну хунари хешро пайдо карда буд. Овозаи зеҳну хунари адабони ҷавон ва имрӯз овозаманд Гулназар, Гулруҳсор, Сайдалӣ Маъмур, Аскар Ҳаким, Абдунабӣ Сатторзода, Саттор Турсун, Кароматулло Олимов аз он доираҳои донишгоҳӣ фаротар рафта, дар байни мардум номвар гашт. Ҳамон рӯзҳо буд, ки студияи радиошунавонии Тоҷикистон ба бори нахуст таронасароии Чӯрабек Назривӣро ба фазои кишвар пахш кард. Ногуфта нагузоре, ки сарояндагони дар он рӯзгор намоёну писандидаи мардум Зафар Нозим ва Чӯрабек Мурод низ чанде дар Донишгоҳи давлатӣ дарс омӯхта, дар шабнишинҳои адабиву фарҳангии донишҷӯёни иштирок мекарданд ва дигар шабнишиние набуд, ки Чӯрабек Назрӣ бо таронаи нави худ дар он нишастҳо дили ҷавонро ба ҷӯш наоварад.

Каси бо вази арӯз ошно ба равшанӣ пай мебард, ки Чӯрабек Назрӣ ҳамчун як донандаи вази оҳанги шеър дар нисбат ба бисёре аз таронасароён бартарӣ дорад, зеро ў ба дарунмоияи назми классикии форс - тоҷик, навои сухани тоҷикӣ - форсӣ ворид буд. Ё дар ин росто худрӯ набуда, мактаби шеършиносии устоди саҳтир Шарифҷон Ҳусейнзода гузашта буд, ки мутаассифона деворҳои он мактаб дар замони мо фарсуда ва майл ба ворунашавӣ дорад.

Чӯрабек Назрӣ пас аз хатми донишгоҳ саросар хешро ба мавҷҳои дарёи пажӯҳиши адабиёти форс - тоҷик афканда, беш аз ҳама сар ба омӯзиши дастхатҳои китобхонаи Абулқосим Фирдавсӣ мезад. Новобаста бар ин фурсатҳои ба даст омадари бо созҳои мусиқӣ мегузаронд.

Ин воқеиятро бояд ошкор сохт, ки бо вучуди устоди хеш донишгари ҳама таронасароёни чирамандаи тоҷик, дар ҷаҳони сарояндагони замонаҳо сабки вижаву нотақрори худро дошт. Ҳамин буд, ки ба зудӣ дар байни нағмапардозони ҷавон як зумра истеъдодҳои умедбахш ба сабки ў пайваста, дар паҳлӯяш бо аккордеон, ё рубоб ҳамовозӣ мекарданд. Ёдам ояд, ки дар оғози таъсис додани дастаи хунарии худ, донишҷӯи Донишгоҳи кишоварзии Тоҷикистон Саймуҳиддин Сафарзода, ки ҳоло номзади фанҳои кишоварзӣ, дар ноҳияи Ховалинг

ба гиёҳшиносӣ шуғл меварзад, дар саҳнаву маҳфилҳо бо ў ҳамовозӣ мекард. Чанде пас ба чашм мерасид, ки ҷавони аккордеоннавози хушвоз Қурбоналӣ Раҳмон дар паҳлӯи Чӯрабек бо лаҳни ў хунармандона мекард. Ва низ замоне Ҷамшед Исмоили ҷавон бо шеваи Чӯрабеки ба устодӣ расида ҳамнавоӣ мекард. Бо ин гуфтани нестем, ки он нағмасароёни дар боло ёдшуда, тақлидгару нусхабардори Чӯрабек Назрӣ буданд. Гуфтанист, ки онҳо истеъдоди нотақрори худро дар эҷозу ҳамонагӣ бо ин султони дилҳои ҷавон пайдо карда, худ ба мартабаи устодӣ расиданд. Чуноне гуфта шуд дарёфти шеъре,

ки оҳангсозу таронасаро битавонад мазмуни онро ба синаҳо ҷой кунад, кори ҳар кас нест. Ва ба ҳамин сабаб ҳам шумори зиёди хунарипарварон роҳи осонтареро пазирфта, аз шеърҳои фолклорӣ кор мегиранд. Дар оғози солҳои ҳафтуми садсолаи гузашта сарояндаи навҷӯву хушсадо Аҳмад Зоҳир дар миёни хунардӯстони форсизабон ҳангома барпо карда буд ва шумори шефтагони сарошии ў рӯз аз рӯз афзуда мешуд. Дар ҳамон солҳо Чӯрабек аз тарафи Муассисаи ҳамкориҳои иқтисодии Иттиҳоди Шӯравӣ бо мамлакатҳои хориҷӣ (Внешэкономсвязи), ҳамчун тарҷумон ба кишвари Афғонистон сафарбар шуда буд. Дар он солҳо нигорандаи ин сатрҳо низ дар вилоти Қундӯзи Афғонистон кор мекард. Рӯзе барои анҷоми корҳои идорӣ ба Кобул рафтам ва дар он ҷо бо Чӯрабек ва дӯстамон Шаҳбоз Кабиров (забоншиноси шинохта) вохӯрдём, ки гуфтанд: "афсӯс, дирӯз наомадӣ, ки якҷоя бо Аҳмад Зоҳир суҳбат мекардём". Нишастии онҳо дар хонаи Шаҳбоз сурат гирифтааст ва бо лутфи қадбонуи Шаҳбоз, шоири чирасухан Меҳринисо сабти овозии он суҳбат ва таронасароӣҳо аз магнитофон гӯш кардам. Аз он гуфтумӯнҳо равшан буд, ки Аҳмад Зоҳирро овозхонии Чӯрабек Назрӣ хеле хуш омадааст. Ва хушбахтона ҳамсуҳбатони сарояндаи овозаманди кишвари широну нуктасанҷони шеър тараонаи форсӣ - тоҷикӣ Хуросони бостон, се шахсияти донишманду суханшиноси Тоҷикистон будаанд, ки он вохӯрӣ барояш мондагори буд. Чуноне баъдҳо он нишастро ёдовар шуд, ў таронаи зеринро бар ғазали Ҳофиз, ки ба тозагӣ рӯяш кор мекард, замзама карда "офарин" - ҳои Аҳмад Зоҳирро шунавидааст:

**Сина молмоли дарад аст,
эй дарего марҳаме,
Дил зи танҳои ба ҷон омад,
худоро ҳамдаме.
Чашми осоиш кӣ дорад,
аз сипехри тезрае,
Соқие ҷоме ба ман деҳ,
то биёсоям даме.
Зиракero гуфтам ин аҳвол бин,
хандиду гуфт,
Саъб рӯзе булъаҷаб
коре парешон оламе.
Сӯхтам дар чоҳи сабр
аз баҳри он шамъи чигил,
Шоҳи туркон форие аст
аз ҳоли мо кӯ Рустаме.**

Чӯрабек ғазали дар боло овардари шарҳи фишурдае дода, дар мавриди Рустам ва иборати "шоҳи туркон", ин нуктаро аз "Шоҳнома" - и Ҳаким Фирдавсӣ ба ёд овард, ки бо туркони чигил Рустами Дастан размида, онҳоро шикаст додааст, вале гуфтаи Ҳофиз бо овардани таъбири "шоҳи туркон", ишора ба зеборухсорест чун он туркон бераҳму сангдил.

Аз фазилатҳои Чӯрабек Назрӣ ёдовар шуда, дар пиромуни хушсуҳбатӣ, маҳфилорӣ ва ҷарбугфторихояш чизе нагуфта, арзиши гуфторро қоқиш меканд. Ё дар баробари таронаҳояш, оҳангхояш, овози нотақрораш, дӯст меканд, ки аз донишхояш, дарёфтҳои нобаш, ки моияи ҷусторҳои донишманда пуркор буданд, суҳбат биорояд. Медонист, ки бо бозгуфтани порчаи шеърие, тавсифи гуфтаҳои нозукаеэле, суҳбат маҷрои тозае гирифта, гарму гармтар мешавад. Худаш ҳамеша бо лабханд сухан мегуфт, бад - он сон ки мехост бар лабҳои дигарон низ гули лабханд бишкӯфад.

Дар ҷавонӣ ҳар гоҳ бо дӯсте мурочиа мекард, ҳатман аз вожаи "ҷон" ва гоҳе низ бо шеваи гуфтори мардуми Ховалинг "ҷун" кор мегирефт ва агар тарафи муқобили ў хурдсолу ҷавонтар мекард, бо лаҳни шӯхиомез мегуфт "фалонии ҷун, ҷунум дар ҷунут...". Ҳатман ин шеваи мурочиатро бо табассуми зебо, бо ҳаракати меҳрубонаи сару гардан иҷро мекард.

Даргузашти Чӯрабек Назрӣ дарнок ва гуссабор аст ва барои фарзандон, янгаи зебову меҳрубон Мунира ва дӯстону ҳаводорони завқи латифу нотақрораш фоҷеабар аст. Чӯрабек бо вучуди ба сини беш аз камолот расидан, ҳанӯз ҷавону зебо буд, зеро дили зебо дошт.

Дар оғози ин гуфтор яке аз дӯстони Чӯрабек, Саймуҳиддин Сафарзода ба ёд овардем, ки дар ҷавонӣ чанде бо ў ҳамовозӣ мекард ва ҳангоми сароиши таронаи "Зи ғаи ту зор - зорам, ҳала ту шод бошӣ...", меканд: Зи ғаи ту зор - зорам Чӯрабек ту шод бошӣ...

Имсол, ки соли ашк буд, дарегу дард бегуноҳони зиёдро ба шаҳри нобудӣ бурд.

Равони Чӯрабек Назрӣ - донишманду дорандаи овози тиллоӣ шод бод!

ДУРДОҶОИ БУЗУРҶОН

Хирад қобилияти дидани алоқаи кулл бо чузъ аст.

Кант

XXXX

Ба суҳанони хуҷу бегонаҷо бовар накунед, танҷо ба корҷои хуҷу дигарон бовар намеод.

Л. Толстой

XXXX

Беҳбудӣ ҷама вақт ва ҷама ҷо аз риояи ду шарт ҳосил мешавад: аввал дуруст муайян кардани ҷадафи ниҷои ҷама анвои фаъолият ва дуҷум дарёфти воситаҷои дахлдоре, ки ба сӯи ҷадафҷои ниҷой мебаранд.

Арасту

XXXX

Аз ҷама хушбахт ҷамонест, ки фақат аз худаш вобаста аст.

Цицерон

XXXX

Дар сарнавишт тасодуфе нест, инсон худ сарнавиштсоз аст, на ин ки сарнавиштро истиқбол мегирад.

Л. Толстой

XXXX

Ба ҷама писанд омадан ҳунарест, ки ҳеҷ кас аз ўҳдаи он намебарояд.

Зарбулмасали олмонӣ

XXXX

Ҳазору як навъи беморӣ ҳаст, вале саломатӣ яқтост.

Мақоли мардумӣ

XXXX

Зарурат мушовири беҳтарин аст.

Волфганг Гёте

XXXX

Ҳақиқат дар май ниҷон аст. Яъне дар ин замон кас бояд маст бошад, то суҳани ростро ба забон орад.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Суҳани бад дар ҳаққи касе нагӯ, ки боре ҳангоми мусофират меҳмонаш будӣ.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Ба ҷоҳе, ки аз он об менӯшӣ, санг напарто.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Се тоифа инсонро заҳри тўҳмат ба як бор мекушад: оноро, ки тўҳматро ба забон овардааст, оноро, ки тўҳматро шунидааст ва оноро, ки мавриди тўҳмат қарор гирифтааст.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Нахуст биқўш, то марди худ бошӣ. Агар натавонӣ, худро дар паноҳи марди дигаре бигир!

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Гиёҳи печак аз танаи дарахт баҳра мегирад ва месабзад.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Вичдон - садои даруниест, ки моро аз вучуди нозире барҳазар медорад.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Агар дўшизае боре биафтад, ба пушт хоҳад афтад.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Хонумҷо мардони тарсу ва шармгини хичолатиро хуш надоранд, гурбаҷо мушҷои мулоҳизакор ва боэҳтиётро.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

Эътиқод бисёр вақт душмани хатарноктарини ҳақиқат аст.

Фридрих Нитше

XXXX

Эътиқод зиндон аст.

Фридрих Нитше

XXXX

Пурсаброна интизорӣ кашидан маънии фикр карданро дорад.

Фридрих Нитше

XXXX

Мард барои зан фақат васила ҳасту бас, мақсад ҷамеша фарзанд аст.

Фридрих Нитше

XXXX

Мо фақат дар оғўши табиат худро озоду хушҷол ва сабукрўҳ ҳис мекунем, чунки табиат коре ба неку бади мо надорад ва дар бораи мо ў ҳукму қазоват намекунад.

Фридрих Нитше

XXXX

Одамон дар ҳар даври замон, дар айни замон низ, ихтиёран зери бори гуломӣ мераванд ва орзуи озод кардани худро доранд. Зеро агар кас аз се як қисми рўзро барои худ истифода набарад, ў гулом аст, гарчанде вазир ё коргар бошад.

Фридрих Нитше

XXXX

Дар байни одамон зистан осон нест, чунки хомўш будан бисёр душвор аст.

Фридрих Нитше

XXXX

Дорой одамро на озоду на соҳибхитёр, балки бандаю гирифтадор месозад.

Фридрих Нитше

XXXX

Аз бузургӣ то шармандагӣ як қадам роҳ аст.

Наполеон

XXXX

Умед рангинкамонест дар болои рўди пуртуғёни сарозер ҷоришавандаи зиндагӣ.

Фридрих Нитше

XXXX

Ҳадафи воқеи ва қонуни ҷамаи илмҷо ҳарҷи бештар ободу зебо кардани ҳаёти одамон аст.

Ф. Бэкон

XXXX

Ҷаҳони илм нопаддоканор аст, афсўс, ки мо умри кўтоҳ дорем.

Волфганг Гёте

XXXX

Омўзиш ва наззори табиат илмро ба бор овард.

Ситсерон

XXXX

Илм ҷамон вақт рушд меёбад, ки бо фантазия омезиш дошта бошад.

М. Фарадей

XXXX

Илм масъалаҷоеро ҳал мекунад, ки масъалаи дигар пеш меоварад.

Б. Шоу

XXXX

Қудрати илмро завол нест.

Фолклор

XXXX

Давлатро сарф кунӣ, кам мешавад, илмро сарф кунӣ зам мешавад.

Фолклор

XXXX

Бе илм ҳаёт нест, инкишоф нест, ободиву тозагорӣ нест, пешрафт нест.

В. Г. Белинский

XXXX

Илм дастархони кушода дар назди ҳар фард аст, танҷо гурўсна будан лозим аст.

А. И. Гертсен

XXXX

Меҳнат ва илм - ин ду нерўянд, ки дар ҷаҳон ҷамто надоранд.

М. Горкий

XXXX

Илм нур асту ҷаҳл - торикӣ.

Авҳадӣ

XXXX

Илм чун чашмаи обест ниҷон андар кўҳсор.

Алишоҳи Роғиб

XXXX

Ҷоҳе, ки имрўз сарҳади илм аст, фардо бояд маркази он бошад.

Г. Лихтернберг

XXXX

Бузургтарин инқилобҷоро дар саросари ҷаҳон ва дар ҳаёти ҳар шахс танҷо илм ба вуқўъ меоварад.

Ҷ. Неру

XXXX

Ҳар қадар ки илмро бештар фаро гири, онро ҷамон қадар дўст хоҳӣ дошт.

Н. Г. Чернишевский

ТЕРОРИЗМ - МУШКИЛОТИ ГЛОБАЛӢ

Яке аз масъалаҷои муҳим, ки ҷомеаи ҷаҳонӣ ва ҷумҳурии моро имрўз ба таъшиш овардааст, ин амалҷои террористӣ ва ифротгарой мебошад. Терроризм ва ифротгарой яке аз зуҳуроти номатлуб дар замони имрўза ба шумор меравад, зеро зуҳуроти мазкур боиси ба миён омадани оқибатҷои нохуш - таҳдид ё истифодаи зўрварӣ, расонидани зарари вазнин, таҷовуз ба ҳаёти арбоби давлатӣ ё ҷамъиятӣ, бенизомӣ, тағйири сохти конституционӣ дар мамлакат, ғасби ҳокимият ва аз онҳо худ кардани ваколатҷои он, барангехтани низои миллӣ, иҷтимоӣ ва динӣ мебошад.

Терроризм аз нуқтаи назари ҳуқуқ ин содир намудани амалҷоҳе мебошад, ки ба одамон хатарӣ марг ба миён меоварад, истифодаи он мақсади ҷисман бартараф кардани рақибони сиёсӣ, вайрон кардани беҳатарии ҷамъиятӣ, тарсонидани аҳолӣ ё расо-

нидани таъсир барои аз тарафи ҳокимият қабул кардани қарорҷо мебошад. Зўрварӣ, зулм, фишороварӣ, таҳқир ва паст задани шаъну шарафи инсон, хусусан гуруҳҷои дигари этникӣ аз ҷониби ҷомеа ва давлат мумкин аст, эътирозро ба вучуд оварад, ки он мумкин ба ифротгарой сабзида расад.

Ифротгароии динӣ аз ҷиҳати динӣ асоснокунии фаъолияти бо дин руйпушкардашуда аст, ки бо зўран ғасб намудани ҳокимият, халалдор кардани истиқлолият ва яқпорчагии давлат бо ин мақсад барангехтани душманӣ ва бадбинии динӣ равона карда шудааст.

Дар марҳилаи ҳозира маводи паҳнкардаи душманони миллати нишон медиҳад, ки ҳадафи онҳо ба чуз барангехтани ҳисси нобоварӣ нисбат ба давлату ҳуқумат ва тафриқаандозӣ миёни афроди миллат нест. Вагарна бо ҷӣ сабаб аз ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ-иҷти-

моии ватан канорҷўй мекунанду монанди аксари шахрвандони мамлакат дар рушди кишвари худ ширкат намебаранд, меҳнат ва эҷод намекунанд, дар паноҳи дигарон ҷой гирифта, аз каноре айбҷўиву харобакориро пеша карданд.

Дар зери шиорҷои бофтаву ҳаёли фирефтаи таълимоти "гўё динӣ" гашта ба амалҷои низоъпарастӣ, ифротгарой ва террористӣ ҷавонорон даъват намуда, амалҷои бади худро бо номи "қаҳрамонӣ", "фидокорӣ" ташбеҳ мекунанд ва меҳонанд бо ин роҳ ба мақсадҷои душманонаи худ ноил шаванд, яъне нуфузу дастовардҷои миллиро то андозае паст зананд, аниқтараш супоришҷои пешвоён ва сарпарастони хоричии худро иҷро намоёнд.

Ба қадрӣ неъмате чун истиқлолияту давлатдорӣ миллӣ расидан арзи-

шҷои муқаддастарини давлату давлатдориро дарк намудан ва пос доштани онҳо ин ҷам қарз, ҷам масъулият ва ҷам шарафу номуси ватандорӣ, ҷам ифтихор аз давлату миллати хеш ва ҷам таълошу заҳмати ҳар фарди бедордили ҷомеа баҳри худшиносӣ, маърифат ва фарҳанги волои миллӣ аст.

Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар лаёми соли гузаштаашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаи терроризму ифротгарой диққати ҷиддӣ дода, терроризмро маҳкум намуда, қайд намуданд, ки амалҷои даҳшатноки террористӣ, ки солҷои охир дар гўшаҷои гуногуни олам содир гардида, боиси марги ҳазорон одамони бегуноҳ шуда истодаанд, возеҳ нишон медиҳанд, ки терроризм имрўзҷо ба таҳдиди воқеиву ҷиддӣ ба амнияти суботи ҷаҳон ва пешрафти инсоният табдил ёфтааст.

Файзализода Б.Ф.,
лейтенанти адлия, муфаттиши
прокуратураи ҳарбии
минтақаи Кўлоб

СИРРИ "АБАДАН ЧАВОН" МОНДАНИ МАРДУ 53 – СОЛА

Эдсон Брандао аз Нидерланд ба на-
шрияи Unilad гуфтааст, ки чӣ тавр ӯ таво-
нистааст дар 53 - солагӣ чанд даҳсола
ҷавонтар наояд.
"Одамон замоне мефаҳманд, ки ман

53 сол дорам, ҳайратзада мегарданд.
Ҳамаи онҳо гумон мекунад, ки ман 25 -
солаам" - иқрор мешавад Эдсон.

Брандао тасдиқ менамояд, ки ҳеҷ гоҳ
барои ҷарроҳии пластикӣ ба касе рӯ на-
овардааст. Симои зоҳирии ӯ натиҷаи тар-
зи ҳаёти солим мебошад.

Вай парҳези махсусро риоя мекунад:
хӯрокҳои бирёну консервшуда, ҳамчу-
нин, қандро истеъмол наменаояд.

Мард ҳамаи инро яқҳо бо тамринҳои
тавонбахш ҳамсон медонад. Аз нӯшо-
киҳо ӯ нӯшидани оби минералиро аф-
зал медонад ва ҳар рӯз то 2 литр об мен-
ӯшад. Брандао, инчунин, ёдовар меша-
вад, ки ҳеҷ гоҳ дар ҳаёташ на сигор ка-
шидаасту на машрубот истеъмол наму-
дааст.

Тарҷумаи
Раҷабалӣ ИСМАТУЛЛОЕВ

ВАСИЯТНОМАИ АҶИБ

Баъд аз даргузашти як миллионер
васиятномаи ӯро ёфтанд, ки бисёр аҷиб
буд. Ӯ ҳама дороиашро ба ному насаби
се бонув гузаронда рафтааст, ки ба сар-
ватманд заррае робита надоштанд.

Аммо аз матни васиятнома ҳадафи
миллионер рӯшан шуд. Дар он омада буд:
"Сипосгузорам аз 3 бонув, ки вақти
ҷавонӣ хостгорони маро рад карда, бо
ман издивоҷ нанамуданд. Сабаб пеш
оварданд, ки камбағалам. Ба шарофати
эшон худро сӯхтаву гудохта, ин ҳама сар-
ват ва шухратро соҳиб шудам".

Таҳияи Зебунисо ҲАМИДЗОДА,
донишҷӯи ДДЗТ ба номи Сотим
Улуғзода

ДАЛЕЛҲОИ АҶИБ ОИД БА ЧИН

Чумхурии Мардуми Чинро имрӯз бо
кишвари мо риштаҳои мустақами иқти-
содиву сиёсӣ ва фарҳангиву маданӣ ме-
пайвандад. Чин аз шумори аввалин киш-
варҳои оғоз, ки истиқлолияти давлатии То-
ҷикистонро ба расмият шинохтааст ва
дар маблағгузори иқтисодии кишва-
ри мо пешгом аст.

Имрӯз "муъҷизаи иқтисодӣ"-и Чин
дунёро ба ҳайрат овардааст. Мо оид
ба ин ҳамсоия бузурги Тоҷикистон,
кишвари дорои тамаддуни қадимаи
воло баъзе далелҳои ин ҷо меорем,
ки хеле ҷолиб ҳастанд. Хонед, ин аҷиб
аст:

- Номии муосири англисшудаи Хитой-
"China", бо боварӣ метавон гуфт, ки аз

сулолаи императории Тсин (Цинь, Qin,
ҳамчун "чин" талаффуз мешавад) гирифт-
та шудааст. Маҳз замони ҳукумати ин су-
лола ҳудуди мамлакат ягона гардид. "Ба-
ҳамоваранда"-и он император Ши Хуан-
ди (260-210 то милод) буда, замони ха-
лалнопазирӣ императорӣ то соли 1912
давом кард.

- Чинро аксар вақт яке аз тамаддуноҳои
куҳантарини дунё меноманд. Баъзе аз
бозёфтҳои таърихиеро, ки дар субҳи та-
маддуни чинӣ бунёд ёфта буданд, оли-
мон ба 6000 сол пеш аз милод нисбат
медиханд.

- Забони чинӣ яке аз забонҳои қадим-
таринест, ки то ин замон истифода ме-
шавад.

ДАЛЕЛҲОИ АҶОИБ

-Қариб 70 фоизи мавҷудоти зиндаи
рӯи Заминро бактерияҳо ташкил ме-
диханд.

-Аломоҳиҳои баҳри Сиёҳ асосан
модинаанд, вале баъди панҷ солагӣ
чинси худро тағйир медиҳанд!

-Фил ягона ҳайвонест бо 4 зону.

-Дар Токио ҳар сол 2 моҳ дари боғи
ҳайвонот баста мешавад, то ин ки ҳай-
вонҳо аз одамон дам гиранд.

-Вақте заррофа таваллуд мекунад,
тифли он аз баландии 1,5 метр меаф-
тад.

-Гарчанде тахтапушти шутур зада
баромада аст, аммо сутунмӯҳраи ӯ
рост аст.

-Сағи мода нисбат ба сағи нар бештар
мегазад.

-Ҳар сол одамон аз газидани занбӯр
нисбат аз газидани мор бештар ҳалок ме-
шаванд.

-Наҳанг ба бемории саратон сироятно-
пазир аст.

-Мавҷудоти зиндае, ки муддати аз ҳама
тӯлонитар метавонад об нанӯшад, калла-
муш аст.

-Ягона ҳайвоне, ки ба ғайр аз инсон ги-
рифтори бемории маҳав мегардад, зи-
реҳлӯст (ҳайвони дуруштлӯсти ширхӯр дар
Америқои Ҷанубӣ ва Марказӣ) аст.

-Баҳмутҳо (бегимоты) дар зерии об тавал-
луд мешаванд.

-Кӯрмуш дар як шаб метавонад 76 метр-
нақб (туннель) канад.

-Тӯқмушлуқ қариб 25000 дандон до-
рад.

-Дар ҳолати норасоии хӯрок тасмакир-
мҳо то 95 фоизи вази бадани худро меҳӯ-
ранд - ва ҳеҷ чиз не!

-Дар соҳилҳои дари Нил ҳар сол беш
аз 1000 одамон тӯмаи тимсоҳ мегарданд.

-Чор соат лозим аст, то ин ки тухми шу-
турмурғ ҷӯшонида шавад.

-Дар дохили тӯдаи шерҳо аз 9/10 ҳиссаи
"тӯма"-ро ба оила шерҳои мода меоранд.

-Қоҳилақ (ҳайвони дархатгарди Амриқои
Ҷанубӣ) 75 фоизи ҳаёти худро ба хоб ме-
гузаронад.

-Қолибри (паррандаи бисёр хурди пару
болаш зебо) роҳ гашта наметавонад.

-Парвона меъда надорад.

-Вақте бори аввал аврупоиҳо ба Австра-
лия меоянд, аз аборигенҳо мепурсанд: "Ин
ҳайвоне, ки қаҳида-қаҳида роҳ меравад, чӣ
ном дорад?" Аборигенҳо ҷавоб медиҳанд:
"Кенгуру", ки маънояш "мо намефаҳмам!" буд.

-Усули аз ҳама осони фарқ кардани ҳай-
вонҳо - гӯштнахурандаҳо (вегетарианцы)
аз дарранда чунин аст: чашмони дарран-
даҳо дар қисми пеши рӯй воқеъ аст, то ин
ки тӯмаи худро бинанд. Дар гӯштнаху-
рандаҳо бошад - дар ҳар ду тарафи сар, то
ин ки душманро бинанд.

Манбаъ: [https://
ganjinatj.wordpress.com](https://ganjinatj.wordpress.com)

Замоне, ки ин хат
ҳамвор шавад..
он гаҳ, ҳама туро дуст
ҳоҳанд дошт..

АКСҲОИ ГҶӢ

1 АВВАЛ ТУРО АҲМИЯТ НАМЕДИХАНД.	2 БАЪДАН ДАР ҲОЛАТ МЕХАНДАНД.
3 ПАСОН МЕЧАНГАНД.	4 БАЪДАН ШУМОРО ҲАМЧУ НАМУНА МИСОЛ МЕОРАНД, КИ МУВАФАҚ БУД.

Дар чунин шароит устодону омӯзгорон, падару модарон, аҳли зиё ва шахсони обрӯманду таҷрибадор вазифадоранд, ки наврасону ҷавонро барои омӯхтани илму дониш, азхудкунии касбу ҳунар, самимона дӯст доштани Ватан, давлати соҳибистиқлол худ ва ҳимояи манфиатҳои миллӣ давлатӣ роҳнамоиву тарбия намоянд.

ҚИССАЕ АЗ ҶАВОНМАРДИҶОИ АҲМАД ЗОҲИР

Пиразани ношиносе ки дар сари қабри Аҳмад Зоҳир Қуръон мехонд...
Ҷамсаири Аҳмад Зоҳир – хонум фаҳрия:

"Ҳар рӯзи ҷумъа сари қабри Аҳмад Зоҳир мефтаму меидам, ки пирзани сиеҳпӯш нишаставу қуръонхонӣ дорад. Ду ҳафта ӯро дидам, ҳафтаи севум пурсидам: Модар, ту кистӣ, ки ман туро намешиносам, ин, ки зери хок хуфтааст, шавҳари ман аст. Ҷаро ту ҳар ҷумъа қуръонхонӣ меойӣ?"

Пиразан гуфт:

– Писарам дар беморхонаи Алиобод дар дами марг буд. Доктарҳо гуфтанд, ки очил се халта хун биёрам. Коғазӣ доруву хунро ба дастам доданду ба дорухонае омадам, гуфтам: Зане фақираму писарам дар ҳолати марг аст, се халта хун лозим дорам. Оё дорухона ҳаст, ки ба ман хунро ройгон диҳад. Доруфурӯш гуфт:

– Дар кучо дидӣ, ки доруву хунро бепул диҳанд? Чунин ҷоёе нест, пайса ёбу хунро бигир! Бо гирия аз доруфурӯшӣ берун шудаму дар берун ҷавоне роҳамро дошту пурсид:

– Модарҷон, ҷаро гирия мекуний?

Гуфтам:

– Ин ҷӣ мамлақату ин ҷӣ мусулмонист, ки писари ман дар шифохонаи Алиобод мемираду касе ҳозир нест ба мани фақир се халта хуну дору бихарад, ки ҷони писарам наравад?

Он ҷавон аз дастам гирифтӣ пас ба дорухона даровард ва коғазро ба дасти доруфурӯш дода гуфт:

– Ҳарчи инҷо навишта шуд, ба ин модарам бидеҳ.

Доруфурӯш се халта хуну ҳамаи доруҷоро баста карду ба ман дод ва пули онро аз дасти он ҷавон гирифт. Ҷавон маро сари роҳ бароварду таксиеро дошту пурсид, ки то Алиобод чанд афғонӣ мегирад. Пули таксиро дод ва 500 афғонӣ дигар ҳам ба дасти ман доду гуфт:

– Бирав, паноҳ ба Худо, иншооллоҳ бачаат куб мешавад.

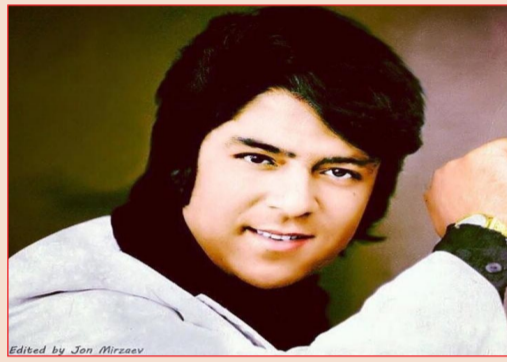
Гуфтам:

– Кистӣ ту? Магар фариштаи наҷотӣ?

Гуфт:

– Чи мекуний модар, аҷала кун, ки бачаат мариз аст.

На, гуфтам, – номатро бигӯй, ки

Edited by Jon Mirzoev

бидонам.

Дари мошинро пӯшиду гуфт:

– Бирав, зуд бош, Аҳмад Зоҳир ҳастам.

Писарам аз марг наҷот ёфт. Акнун чунин фариштаҳо золимон куштанд, ман ҳам то зиндаам ҳар рӯзи ҷумъа меояму барояш Қуръони маҷид мехонам..

Бознаш аз рӯзномаи "Ҷарҳи гардун"

СОПРҶЗ ХУҶАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" омӯзгорон ва кормандони зерини донишгоҳро, ки моҳи сентябри солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳният гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруমানда ва дар қору фаъолиятшон комёбиҳои беназирро таманно доранд. Бигузур ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ хушбаён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шухратманда ва чун Ҷомӣ хоксор бошед! Ҳеҷ гоҳ БАХТ ва ХИЗР қошонаи шуморо тарк насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Хушиву хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бод!

Бигузур дар умратон баракат ва дар касбатон муваффақият пайваста амалӣ гардад.

1. АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД, 1.09.1948, доктори илмҳои таърих, профессори кафедраи таърихи халқи тоҷик;
2. ГАДОВЕВ ЗОКИР, 1.09.1980, иқтисодӣ, сармуҳосиб донишгоҳ;
3. НАБИЕВ МУРОДАЛӢ, 1.09.1944, номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таҳсилоти ибтидоӣ;
4. АЗИЗОВА НИЗОРАМО, 1.09.1968, саромӯзгори кафедраи химия ва биология;
5. ҲАСАНОВА ФАРЗОНА, 1.09.1992, ассистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
6. ШАРИФОВ БАХТОВАР, 1.09.1988, номзади илмҳои педагогӣ, сардори бахши таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавон;
7. МИРЗОЕВ АЗИЗ, 1.09.1988, саромӯзгори кафедраи география ва сайёҳӣ;
8. ДАВЛАТОВА ФАРОҶАТ, 4.09.1985, номзади илмҳои филологӣ, саромӯзгори кафедраи забони тоҷикӣ ва методикаи таълими он;
9. ШАРИПОВА ГУЛБУТА, 6.09.1974, мутахассиси бойгонӣ;
10. КАМОЛОВ ШОДМОН, 6.09.1991, ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ, мутахассиси Раёсати таълим;
11. СУЛТОНОВ ИСМОИЛ, 9.09.1988, ассистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикаи таълими он;
12. НУРОВА ОЗОДА, 9.09.1980, ассистенти кафедраи забони русӣ;

13. УРОҚОВ МИРЗО, 10.09.1983, саромӯзгори кафедраи химия ва биология;
14. ТАЛБАКОВ ЛУТФУЛЛО, 12.09.1985, ассистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
15. АСОЕВ ИЛҶОМ, 12.09.1980, ассистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
16. ДАВЛАТОВ РАҲМОНАЛӢ, 12.09.1990, мутахассиси маркази ТИК;
17. ТОЙРОВ САФАРМАД, 12.09.1989, ассистенти кафедраи забони русӣ;
18. САИДОВ ПАРВИН, 12.09.1989, зонишини декан онд ба тарбияи факултати тарбияи ҷисмонӣ ва ОДҶ;
19. САФАРОВ АЗАМАТ, 12.09.1968, ассистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикаи таълими он;
20. НАЗАРОВА ХОСИЯТ, 12.09.1992, ассистенти кафедраи фалсафа;
21. ШОҶСАНАМИ РИЗО, 13.09.1990, ассистенти кафедраи илмҳои компютерӣ;
22. БОБОХОНОВА ШАҲРБОНУ, 13.09.1974, саромӯзгори кафедраи назарияи иқтисодӣ;
23. ИСОЕВА ДИЛОРОМ, 13.09.1969, номзади илмҳои педагогӣ, мудирӣ кафедраи раёсатшиносӣ;
24. РОЗИҚОВ ТОЛИБШОҶ, 13.09.1996, ассистенти кафедраи таҳсилоти ибтидоӣ;
25. САЛИХОВА ЛУТФИЯ, 14.09.1969, муаллими кафедраи адаби-

- ёти хориҷӣ ва МТЗАР;
26. САДУЛЛОЕВА АНОРБӢ, 15.09.1965, лаборанти кафедраи физика, методикаи таълими он ва технологияи материалҳо;
27. КУЧАРОВ АЛИХОН, 15.09.1993, ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ;
28. СУФИЕВ ХАЙРИДДИН, 17.09.1992, ассистенти кафедраи илмҳои компютерӣ;
29. РИЗОЕВА РАЪНО, 20.09.1968, танзимгари факултати филологияи тоҷик ва журналистика;
30. ТОЙРОВ САФАРМУҶАММАД, 20.09.1989, ассистенти кафедраи таърих ва методикаи таърих;
31. МИРЗОЕВА ЗУЛФИЯ, 21.09.1980, ассистенти кафедраи забони хориҷӣ;
32. ҒАФОРОВ АБДУСАТТОР, 21.09.1953, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоӣ;
33. ИМОМОВ ЗАФАРХОН, 22.09.1989, декани факултати физика ва математика;
34. САФАРОВ АҲЛИДДИН, 22.09.1986, ассистенти кафедраи менеҷмент ва маркетинг;
35. ҲАҚНАЗАРОВА ГУЛҶАҶОН, 22.09.1993, ассистенти кафедраи фалсафа;
36. КАРИМОВА ЗАРНИГОР, 22.09.1993, ассистенти кафедраи ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ;
37. ИБДОДА МАВЗУНА, 23.09.1988, ассистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
38. АЗИМОВ ДАВЛАҶМАД, 23.09.1978, ассистенти кафедраи математика ва методикаи таълими он;
39. ЯҚУБОВ ФИРҶУЗ, 24.09.1991, ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ;
40. ФУЛОМОВА ЗАҲРО, 25.09.1963, фаррош;
41. ФАРЗОНАИ САБЗААЛӢ, 25.09.1989, ассистенти кафедраи забони хориҷӣ ва методикаи таълими он;
42. ШАРИФОВ ШАМСИДДИН, 27.09.1964, саромӯзгори кафедраи математика ва методикаи таълими он;
43. ДАВЛАТОВА МАЛОҶАТ, 28.09.1985, саромӯзгори кафедраи тарбияи томактабӣ ва кори иҷтимоӣ.

МУАССИС:

ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ КҶЛОБ
БА НОМИ АБҶАБДУЛЛОҶИ
РҶДАКӢ

ҶАЙАТИ МУШОВАРА:

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор,
ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

КАРИМОВ САМАРИДДИН,
доктори илмҳои химия, профессор,
узви пайвастаи АМТ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

ҶУМЪАХОН АЛИМӢ,
доктори илмҳои филологӣ, профессор

ХОЛИҚЗОДА АЙНИДДИН,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД,
доктори илмҳои таърих, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН,
ховаршинос, профессори фахрии
донишгоҳ

РАФИЕВ САФАРХОН,
номзади илмҳои педагогӣ

НАЗАРОВ ХОТАМ,
номзади илмҳои педагогӣ

САРМУҶАРРИП:

ҶАҶОНГИР РУСТАМШО,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

КОТИБИ МАСЪУЛ:

ГАДОМАД ЗУЛФИЕВ,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

Андеша ва ақидаҳои нашршудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузоришҳо ақидаи расмӣ хайати эҷодии рӯзнома махсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба уҳдаи муаллифон аст.

Рӯзнома дар ҚДДМ
"Мега-принт" ба таъб расидааст.
Адади нашр 5000

Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/
РЗ-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд
гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ нашр мешаванд.
Рӯзнома тариқи обуна дастрас
мегардад.

НИШОНӢ:

735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj
Телефон: корӣ: (83322) 3-31-15,
мобилӣ: 985-16-75-69; 981-00-02-19